



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

ONDERNEMINGSPLAN 2025-2029

AGENTSCHAP
**LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

////////////////////////////////////

AGENTSCHAP
LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

Samenstelling

Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Auteur(s)

Patricia De Clercq, Administrateur-Generaal

Datum

31/03/2025

////////////////////////////////////

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

Ter kennisname op datum van

.. / .. / 2025

Mevrouw Hilde Crevits

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

[illegible]

**AGENTSCHAP
LANDBOUW & ZEEVISSERIJ**

Ter kennisname op datum van

.. / .. / 2025

Mijnheer Jo Brouns

Vlaams minister van Omgeving en Landbouw

////////////////////////////////////

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

INHOUD

I.	Inleiding.....	1
II.	beleidsstrategie en meerjarenplanning	2
III.	Transversale en horizontale strategische doelstellingen	4
1.	Transversale doelstellingen	4
2.	Horizontale strategische doelstellingen	4
2.1	Aanbevelingen Audit Vlaanderen	4
2.2	Risicomanagement	6
2.3	Preventieplan	6
2.4	Diversiteitsplan	10
IV.	Beleidsveld Landbouw en Zeevisserij.....	11
1.	ISE: Land- en tuinbouw	11
1.1	Overkoepelende strategische doelstelling 1: Een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de lokale land- en tuinbouw binnen het toekomstig voedselvraagstuk (2030-2050)	11
1.2	Overkoepelende strategische doelstelling 2: Het belang van de Vlaamse land- en tuinbouw verdedigen op het internationaal toneel	12
1.3	Overkoepelende strategische doelstelling 3: Een moderne, laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector	13
1.4	Strategische doelstelling 1: een leefbare en bloeiende landbouwsector als essentiële schakel binnen een sterk agrovoedingscomplex	14
1.5	Strategische doelstelling 2: de landbouwer als leverancier van publieke goederen en diensten	19
1.6	Strategische doelstelling 3: De landbouw draagt bij aan de sociale stabiliteit van de maatschappij	25
1.7	Strategische doelstelling 4: Duurzame voedselconsumptie als gangmaker van de voedselproductie	27
2.	ISE: Visserij en Aquacultuur	30
2.1	Overkoepelende Strategische doelstelling 1: Een moderne, laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector	30
2.2	Overkoepelende strategische doelstelling 2: Een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de Vlaamse visserij	31
2.3	Strategische doelstelling 1: Een leefbare, bloeiende en moderne visserij- en aquacultuursector als essentiële schakel binnen een sterke ketenwerking	32
V.	Interne werking.....	39
1.	Het agentschap organiseert zich optimaal om de strategische doelstellingen zo efficiënt mogelijk uit te voeren	39
VI.	Bijlagen.....	40
1.	Uitvoeringsrapport 2024	40
2.	Ondernemingsplan 2025: Planning	40
3.	Personeelsplan	40
4.	procescascade	40
5.	Regelgevingsagenda 2025-2029	40

////////////////////////////////////

I. INLEIDING

Bij aanvang van een nieuwe legislatuur wordt ook een nieuw meerjarig ondernemingsplan gemaakt. Rekening houdend met de instructies van de Vlaamse regering, is het ondernemingsplan van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij opgebouwd op dezelfde wijze als de beleidsnota. Bij de opmaak van dit ondernemingsplan werd dus rekening gehouden met de beleidsvelden en inhoudelijke structuurelementen die zijn bepaald in het kader van de beleids- en begrotingsdoelstellingen.

Bij aanvang van deze nieuwe legislatuur heeft het agentschap nieuwe strategische en operationele doelstellingen geformuleerd. Deze zijn gekoppeld aan het beleidsveld 'Landbouw en Zeevisserij' en aan de inhoudelijke structuurelementen waarin het beleidsveld is opgedeeld.

Dit ondernemingsplan omvat volgende onderdelen:

- Een overzicht van de missie, visie en de doelstellingen van het agentschap
- Transversale en horizontale doelstellingen, waarbij de focus ligt op de aanbevelingen van Audit Vlaanderen, de opvolging van de personeelsbesparing, het preventieplan welzijn en het diversiteitsplan
- Een overzicht van de beleidsdoelstellingen, gekoppeld aan de inhoudelijke structuurelementen van het beleidsveld Landbouw en Zeevisserij
- De interne werking van het agentschap, met verwijzing naar de procescascade en specifieke focus op projecten die de komende legislatuur opgenomen worden in het kader van de interne werking.

Daarnaast omvat het ondernemingsplan ook een aantal bijlagen:

- Het uitvoeringsrapport van het ondernemingsplan 2024
- Het ondernemingsplan 2025-2029: focus op de projecten in 2025
- Het personeelsplan
- De procescascade
- De regelgevingsagenda.

De projecten uit het ondernemingsplan 2025 worden gemonitord via SharePoint Online.

II. BELEIDSSTRATEGIE EN MEERJARENPLANNING

Naar aanleiding van de nieuwe regeerperiode 2024-2025 is er een nieuwe beleidsstrategie..

De beleidsstrategie van het agentschap wordt vertaald in 9 strategische doelstellingen, 7 voor het domein Landbouw en 3 voor het domein Zeevisserij, waaronder 4 overkoepelende strategische doelstellingen, die op hun beurt verder vertaald worden in een aantal operationele doelstellingen.

Voor het domein Landbouw

Overkoepelende strategische doelstelling 1: Een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de lokale land- en tuinbouw binnen het toekomstig voedselvraagstuk (2030-2050)

Overkoepelende strategische doelstelling 2: Het belang van de Vlaamse land- en tuinbouw verdedigen op het internationaal toneel

Overkoepelende strategische doelstelling 3: Een moderne, laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector

Strategische doelstelling 1: een leefbare en bloeiende landbouwsector als essentiële schakel binnen een sterk agrovoedingscomplex

- Operationele doelstelling 1.1: bevorderen van veerkrachtig ondernemerschap in de land- en tuinbouw
- Operationele doelstelling 1.2: toegang tot kwaliteitsvolle bedrijfsadviezen en vorming
- Operationele doelstelling 1.3: inzetten op diverse verdienmodellen
- Operationele doelstelling 1.4: generatiewissel en (jonge) starters faciliteren
- Operationele doelstelling 1.5: versterken van de positie van de land- en tuinbouwers
- Operationele doelstelling 1.6: keten(samen)werking als fundament voor de competitiviteit
- Operationele doelstelling 1.7: grond en ruimte om te ondernemen
- Operationele doelstelling 1.8: hoogkwalitatief uitgangsmateriaal

Strategische doelstelling 2: de landbouwer als leverancier van publieke goederen en diensten

- Operationele doelstelling 2.1: landschapszorg en biodiversiteit
- Operationele doelstelling 2.2: preciselandbouw, data en digitalisering
- Operationele doelstelling 2.3: klimaatslimme landbouw
- Operationele doelstelling 2.4: geïntegreerde gewasbescherming
- Operationele doelstelling 2.5: gezonde landbouwbodems
- Operationele doelstelling 2.6: circulaire landbouw
- Operationele doelstelling 2.7: incentiverende verloning van maatschappelijke diensten en goederen

Strategische doelstelling 3: de landbouw draagt bij aan de sociale stabiliteit van de maatschappij

- Operationele doelstelling 3.1: kennis, begrip en wederkerigheid tussen boer en burger aanwakken

- Operationele doelstelling 3.2: de landbouwer als zorgverstrekker
- Operationele doelstelling 3.3: landbouwers in nood worden niet in de steek gelaten

Strategische doelstelling 4: duurzame voedselconsumptie als gangmaker van de voedselproductie

- Operationele doelstelling 4.1: de Vlaamse voedselstrategie als referentie voor een duurzaam voedselsysteem
- Operationele doelstelling 4.2: gezonde voeding begint bij de jeugd en bij de overheid zelf
- Operationele doelstelling 4.3: gegarandeerde kwaliteit van landbouwproducten en andere levensmiddelen en het correct informeren van de consument

Voor het domein Visserij:

Overkoepelende strategische doelstelling 1: een moderne, laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector

Overkoepelende strategische doelstelling 2: een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de Vlaamse visserij

Strategische doelstelling 1: een leefbare, bloeiende en moderne visserij-en aquacultuursector als essentiële schakel binnen een sterke ketenwerking

- Operationele doelstelling 1: het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid, internationaal en horizontale kaders
- Operationele doelstelling 2: geïntegreerde, duurzame visserij met het oog op de toekomst
- Operationele doelstelling 3: instrumentarium, tracering, marktcertificatie en maatschappelijke waarde
- Operationele doelstelling 4: aquacultuur
- Operationele doelstelling 5: het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur

III. TRANSVERSALE EN HORIZONTALE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. TRANSVERSALE DOELSTELLINGEN

Bij de opmaak van de beleidsnota's werd nog niet gekozen om transversale of horizontale doelstellingen voor de volledige Vlaamse overheid te introduceren.

2. HORIZONTALE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

2.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen

In het kader van de jaarlijkse evaluatie rapporteert iedere leidend ambtenaar aan de functioneel bevoegde minister(s) over de aanpak van de aanbevelingen uit de audits van Audit Vlaanderen. Dit moet het politiek draagvlak voor en de betrokkenheid van de leidend ambtenaren bij de risicobeheersing van de organisatie versterken.

Om dit proces te ondersteunen, maakt Audit Vlaanderen een beleidsgericht rapport over de auditwerkzaamheden voor de entiteiten in het werkkterrein binnen de Vlaamse administratie. Dit beleidsgericht rapport geeft aan in welke mate een entiteit werk maakt van de generieke doelstelling om de organisatiebeheersing/interne controle binnen de eigen organisatie te versterken, en van acties om de maturiteit van het risicomanagement te verhogen.

Onderstaande tabellen schetsen de status van de opdrachten van de afgelopen vijf jaar bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

- Actualisatie van de maturiteit van het risicomanagement (2024)
- Procesaudit War for talent (2024)
- Procesaudit Databeheer (2021)

Op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden vindt Audit Vlaanderen dat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij systematisch zijn organisatiebeheersing blijft versterken. Dit blijkt uit een hoge maturiteit van het risicomanagement en positieve conclusies n.a.v. de recent uitgevoerde audits.

De maturiteit van het risicomanagement is al enkele jaren hoog en steeds in stijgende lijn wat betreft risico-identificatie en -evaluatie. De maturiteit voor risicobeheer neemt dit jaar toe door een aantal initiatieven met betrekking tot het element 'risicorespons'. Audit Vlaanderen evalueerde in 2024 in welke mate het agentschap de risico's gerelateerd aan de War for talent voldoende beheerst. Er werd vastgesteld dat het agentschap op structurele wijze acties onderneemt om de impact van de War for talent te verminderen. Toch formuleerde Audit Vlaanderen twee aanbevelingen om nog bijkomende maatregelen te nemen en enkele risico's tot een meer aanvaardbaar niveau terug te dringen. In 2021 evalueerde Audit Vlaanderen het databeheer. Er werden geen aanbevelingen geformuleerd.

In 2017 evalueerde Audit Vlaanderen het risicomanagement binnen het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Jaarlijks actualiseert Audit Vlaanderen de maturiteitsinschattingen op basis van een gesprek met de risicomanager van het agentschap en de ontvangen documentatie. Het risicomanagement is de afgelopen jaren sterk in ontwikkeling geweest. De initiatieven inzake risicoanalyse beginnen ondertussen ook een gestandaardiseerde en ingeburgerde praktijk te worden.



Actie	Trekkers	Middelen en methoden	Timing
Opvolgen welzijnsbeleid	Karolien, Marijke	Samen met de welzijnsactoren	Doorlopend
Welzijn strategisch op de kaart zetten en inbedden in de HR & O strategie	Karolien, dienst HR & O	Opmaak HR&O-strategie 2025-2029 Welzijnsoverleg met de leidend ambtenaar en afdelingshoofden door dienst HR&O	2025 Semestrieel

Regelmatig communiceren over welzijnsacties en de verschillende welzijnsrollen	Welzijnsactoren	Samen met partner Communicatie	Doorlopend
Opmaken Globaal Preventieplan 2025-2030 vertrekkend vanuit de HR&O-strategie	Karolien, Marijke, Leen	Strategie HR&O, ADO Advies GDPB	2025

1.2 Arbeidsveiligheid

Actie	Trekkers	Middelen en methoden	Timing
Update risicoanalyses: - Kwaliteit Plant - Kwaliteit Dier of andere	Marijke	Preventieadviseur arbeidsveiligheid aan de hand van focusgroep met functiehouders en contactpersoon logistiek ifv kledij	2025 n in functie van agenda dienst en PA
Brand: herinneren aan verplichte opleiding evacuatieprocedure	Marijke, Elke	Online training Vlimpers Leren + betrekken LG'n	Eerste jaarhelft
Brand: sensibiliseren rond evaluatieprocedure en nooduitgangen (vooral in Belpaire)	Elke	Toelichting op niveau dienst/ individu	Eerste jaarhelft
EHBO: opvolgen van jaarlijkse bijscholingen en up-to-date houden van lijst hulpverleners	Marijke	Trainingen EHBO via Vlimpers Leren	Eerste en derde kwartaal
Indienststelling PBM's visserij	Contactpersoon dienst, Marijke, Frans	Samen met administratief aanspreekpunt visserij en PA	2025
Inventaris en checklist trapladders in VAC's: nummering van trapladders en regelmatige controle voorzien	Elke, Marijke	Samen met logistiek team	Doorlopend
Voorbereiden van het opmaken van een agressiebeleid (info verzamelen, goede praktijken, enz.)	Karolien, Marijke	Samen met andere entiteiten (good practices verzamelen)	2025

1.3 Gezondheid

Actie	Trekkers	Middelen methoden	en	Timing
-------	----------	----------------------	----	--------

2.4 Diversitätsplan

ACTIE 1.1 – Inclusief werven

In 2025 worden de vacatures inclusief opgesteld en worden deze verspreid via verschillende kanalen om het ruime publiek te bereiken.
--

Beoogd resultaat: Ons agentschap bereikt met het vernieuwde employer branding diverse doelgroepen, met aandacht voor de diversiteitsdoelgroepen.

ACTIE 2.1 – RA Psychosociaal welzijn

In het najaar 2025 wordt RA psychosociaal welzijn afgenomen waarbij de psychosociale risico's bevraagd worden.

Beoogd resultaat: We onderzoeken de wendbaarheid van de mensen naar toekomstige competenties.

ACTIE 2.2 – Personeelspeiling 2024

In het voorjaar van 2025 worden de resultaten van de Personeelspeiling 2024 geanalyseerd.

Beoogd resultaat: We onderzoeken de wendbaarheid van de mensen naar toekomstige competenties.

ACTIE 3.1 – Grensoverschrijdend gedrag

Afnemen van de RA psychosociaal welzijn en analyse van de resultaten t.o.v. vorige editie.

Beoogd resultaat: Tegen eind 2025 krijgen we inzicht op het aantal gevallen van grensoverschrijdend gedrag en eventuele noodzaak om sensibiliseringsacties te herhalen.

IV. BELEIDSVELD LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ

1. ISE: LAND- EN TUINBOUW

Dit inhoudelijk structuurelement (ISE) heeft betrekking op initiatieven, maatregelen, ... die zich rechtstreeks richten tot de landbouwer en/of het landbouwbedrijf. Professionalisering van het landbouwend ondernemerschap staat hierbij centraal. Ook ondersteuningsinstrumenten van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid gericht op de landbouwer, ... zijn hierin vervat.

Het ISE omvat de ondersteuning van de schakels in de agrovoedingsketen (van toelevering tot afzet).

Daarnaast behelst dit ISE ook de ondersteuning van centra en verenigingen die rond land- en tuinbouw actief zijn, o.m. praktijkcentra, fokkerijverenigingen, ...

Ten slotte valt hieronder ook landbouw in relatie tot nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen: bv. landbouw-klimaat, landbouw-milieu, landbouw-voeding, landbouw-ruimte, ...

1.1 Overkoepelende strategische doelstelling 1: Een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de lokale land- en tuinbouw binnen het toekomstig voedselvraagstuk (2030-2050)

De Europese Unie en Vlaanderen erkennen de cruciale en strategische rol van land- en tuinbouwers, en dit zowel op het vlak van voedsel, voedselzekerheid als tal van andere diensten ten voordele van de samenleving, de omgeving en het klimaat.

Het landbouw-overheidsbeleid is verregaand geharmoniseerd over alle EU-lidstaten heen. Fundamentele vrijheden, zoals vrij verkeer van kapitaal en goederen, vrijheid van vestiging en vrijheid van ondernemen, werden op die manier verankerd. Een Scandinavische consument moet de veiligheid, kwaliteit en productierandvoorwaarden van een mediterrane ham of sinaasappel kunnen vertrouwen, net zoals men omgekeerd noordelijke vis of visproducten moet kunnen vertrouwen die zuidwaarts worden afgezet binnen de interne markt. Die harmonisatie zorgt voor een gelijk speelveld, minder administratieve lasten en efficiëntiewinsten door bijvoorbeeld het wegvallen van dubbel- of grenscontroles.

Het EU-landbouw- en -voedselsysteem slaagde er in de afgelopen decennia om meerdere van de verdragsrechtelijke doelen te behalen, denk bijvoorbeeld aan voldoende voedsel aan betaalbare prijzen voor de bevolking. Toch werden eveneens een aantal belangrijke doelstellingen niet gehaald, wat bijkomende inspanningen ter zake zal vergen.

Landbouwers hebben het gevoel niet meer gewaardeerd te worden voor hun rol en bijdrage aan de complexe maatschappij, terwijl zij in feite maken wat diezelfde maatschappij vraagt en koopt.

De instroom in het landbouwberoep gaat in alle lidstaten fors achteruit en tegelijk neemt de psychosociale problematiek toe. Net als in andere mondiale productieregio's leiden economische wetmatigheden ook bij ons tot schaalverandering, integratie en concentratie en zetten het familiale landbouwmodel zo onder druk.

De vraag om de huidige manier waarop de overheid tegenover landbouw en voeding aankijkt te evalueren, klinkt en is breed gedragen. Dit ook bleek ook uit het recente eindrapport van de Strategische dialoog over de toekomst van de EU-landbouw onder leiding van Prof. Em. Peter Strohschneider. In navolging daarvan kondigde de in wording zijnde Europese Commissie 2024-2029 aan om binnen de 100 dagen na haar aantreden werk te zullen maken van een geactualiseerde visie op landbouw en voeding.

Gezien de hoge verwevenheid van Vlaanderen met de EU en gezien de rechten en plichten die inherent uit het EU-lidmaatschap volgen, zal deze hernieuwde EU-visie een belangrijke leidraad vormen voor de toekomst van het voedselproductiesysteem in België en Vlaanderen. Tegen uiterlijk 1 januari 2026 zal er, ook rekening houdende met de hernieuwde EU-visie, ook in Vlaanderen een visienota opgemaakt worden voor onze landbouwsector en het bredere voedselsysteem. Die visie moet weergeven hoe we een rendabel landbouwmodel laten passen binnen de ecologische grenzen van onze regio, met oog voor duurzaam grondgebruik en wederkerig goed nabuurschap. De Vlaamse landbouwvisie 2030-2050 moet onze land- en tuinbouwers een langetermijnperspectief bieden en bijdragen tot de realisatie van diverse Europese verplichtingen, o.a. natuur-, klimaat-, en milieuverplichtingen.

De Vlaamse Landbouwvisie 2030-2050 zal benoemen hoe belangrijk de verjonging van het landbouwberoep is, evenals de onderlinge versterking tussen landbouw- en voedselbeleid, plattelandsbeleid en omgevings- en klimaatbeleid. Met die breedgedragen visie 2030-2050 wil Vlaanderen een richting aangeven op het vlak van de diverse korte- en langetermijnuitdagingen voor de Vlaamse land- en tuinbouwers en het agrovoedingssysteem. Daarbij is er ook oog voor de impact van Vlaams beleid waarvoor geen Europees kader is, zoals het ruimtelijk beleid. Die visie willen we opmaken met de hulp en input van de betrokken sectoren en het brede publiek.

1.2 Overkoepelende strategische doelstelling 2: Het belang van de Vlaamse land- en tuinbouw verdedigen op het internationaal toneel

De Europese Unie is de eerste en belangrijkste hefboom van het Vlaamse beleid voor de landbouwsector. Een aantal grote kaders zullen de speelruimte voor het landbouwbeleid in Vlaanderen de komende tijd sterk definiëren. In de eerste plaats het Meerjarig Financieel Kader voor de periode na 2027, de door de nieuwe Europese Commissie op te maken Visie op Landbouw en Voedsel, en de herziening van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid na 2027. Naast deze grote kaders zal de Europese Unie via specifiekere regelgeving nog meer de agenda bepalen. Daarbij ijveren we voor een beleid dat de landbouwsector alle mogelijke kansen geeft en tegelijk inzet op verdere verduurzaming binnen het normerende kader dat de ecologische grenzen en de ruimtelijke impact van en op Vlaanderen respecteert.

Dit zorgt ervoor dat we in lijn met het Regeerakkoord sterk zullen inzetten op een nauwgezette opvolging van de Europese Unie. Dit om de Europese tendensen en beleidsinitiatieven met impact op onze land- en tuinbouw snel te detecteren. Zo kunnen we het Vlaamse beleid informeren, maar kunnen we ook proactief,

Om de standpunten van de Vlaamse Regering kracht bij te zetten, zorgen we samen met andere entiteiten voor een sterke Belgische standpuntvorming, en zoeken we vervolgens naar allianties met andere lidstaten binnen de Raad Landbouw van de EU. Ook met andere relevante EU-instellingen onderhouden we goede contacten en bouwen we verder het bestaande netwerk uit.

De multilaterale fora, zoals Wereldhandelsorganisatie, de Landbouw- en Voedselorganisatie van de Verenigde Naties (FAO) en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), volgen we op voor zover zij impact hebben op ons beleidsniveau. We zoeken hiervoor ook samenwerking met Vlaamse en federale collega's die hier ook in investeren. Tot slot is het ook van belang om bilaterale relaties verder uit te bouwen. De prioriteit ligt bij de buurlanden en hun nabijgelegen regio's. Verder kunnen ook de 17 lidstaten van de EU belangrijke partners zijn, zeker met het oog op de versterking van de Vlaamse posities in de Raad van de EU. Daar waar het nuttig is, gaan we samenwerkingen aan met landen van buiten de EU.

In een steeds complexer wordende maatschappij, nemen de verwachtingen ten aanzien van ondernemingen stelselmatig toe. Om de inlossing van die verwachtingen te waarborgen zien wetgevers en -uitvoerders zich genoodzaakt regels uit te vaardigen als blijkt dat privaat initiatief uitblijft of faalt om vooropgestelde overheidsdoelen autonoom te behalen.

Het half ligt dus niet enkel gebonden bij elk van deze belendende domeinen apart, maar voornamelijk bij de cumulatie ervan.

Bij haar toetreding tot de Europese Unie onderschreef lidstaat België het beginsel van openmarkteconomie met vrije mededinging. Ondernemers worden dan ook geacht om marktgericht te produceren en het aanbod zo maximaal mogelijk af te stemmen op de (verwachte) vraag. Die vraag wordt op haar beurt bepaald door het aantal consumenten (demografische bevolkingsevolutie) en consumptievoorkeuren (dieetpatronen) in de EU en daarbuiten. De interne EU-markt is daarbij de thuismarkt, terwijl de wereldmarkt een opportuniteitsmarkt is die bestaat bij gratie van een concrete vraag naar onze producten. Net zoals we zelf omgekeerd vragen om producten uit derde landen zoals cacao, mango, koffiebonen, bananen, etc. Marktgerichte productie in een hoogst competitieve omgeving vergt sterk en veerkrachtig ondernemerschap. Ondernemerschap betekent kansen zien, kansen benutten en waarde creëren voor jezelf en anderen. Excelleren op landbouwtechnisch vlak is vandaag niet meer voldoende om zich overeind te houden, van de hedendaagse landbouwer wordt verwacht van meerdere markten thuis te zijn. 21 Weloverwogen strategische bedrijfskeuzes, die rekening houden met interne en externe invloedfactoren, staan daarbij voorop: welke markt wordt beoogd? Hoe wordt de onderneming gefinancierd? Hoe reageren we op langetermijnuitdagingen? etc.

1.4.2 Operationele doelstelling 1.2: toegang tot kwaliteitsvolle bedrijfsadviezen en vorming

De Vlaamse landbouwsector wordt gekenmerkt door haar familiale karakter, waarbij eigenaarschap, kapitaal en arbeid worden gedeeld door gezins- of familieleden. Soms aangevuld met externe of tijdelijke arbeidskrachten in functie van seizoenspieken. Dit zorgt voor een grote robuustheid van Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven, maar vraagt ook een specifieke aanpak wat betreft vorming en advies. Deze context vereist dat landbouwers verschillende zaken tegelijk moeten beheersen en ook effectief leveren. Ze moeten landbouwtechnisch onderlegd zijn, hard onderhandelen met leveranciers en afnemers, boekhouden, risico's beheersen, medewerkers aansturen, overheidsregels beheersen en naleven, markttendensen aanvoelen, digitale vaardigheden bijschaven, etc. Naast de opleidingsmogelijkheden die via het reguliere (landbouw)onderwijs worden aangeboden, is er een noodzaak om levenslang te leren via onder meer initiatieven rond kennisopbouw en -deling, sensibilisering, opleidingen en specifieke adviesverlening op maat. Dit voor de diversiteit aan bedrijfstypes en bedrijfsleiders, met bijzondere aandacht voor jongeren en zij-instromers.

Het verder versterken van het AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation System) moet de transitie naar een duurzame en veerkrachtige landbouw stimuleren. Het AKIS of kennis- en innovatiesysteem in de landbouw verwijst naar het geheel van de actoren en organisaties die betrokken zijn bij het genereren, verwerken, opslaan, verspreiden en gebruiken van kennis om problemen in de landbouw op te lossen en te komen tot innovatie. Om het AKIS de komende jaren te versterken kijken we ook over het muurtje naar het VLAIO-netwerk dat als doel heeft een ecosysteem voor ondernemerschap en innovatie te creëren voor Vlaamse ondernemingen. De focus ligt hierbij op informatie, begeleiding en advies naar duurzame landbouwpraktijken. We onderzoeken de goede praktijken en zoeken maximaal aansluiting en afstemming van AKIS met het VLAIO-netwerk. Binnen de innovatiespiraal moeten we ook blijvend inzetten op de rol van de naschoolse vorming via de geregistreerde vormingscentra. De steun hiervoor zal de komende jaren minstens behouden worden.

1.4.3 Operationele doelstelling 1.3: inzetten op diverse verdienmodellen

Ook goede adviezen op het vlak van milieuparameters kunnen de transitie naar duurzame productiemethodes versnellen, denk hierbij aan advisering op het vlak van water (zowel kwalitatief als kwantitatief), bodemkwaliteit, bemesting, emissies, geïntegreerde gewasbescherming, agro-ecologische praktijken, circulaire landbouw, biologische landbouw, diergezondheid en dierenwelzijn.

1.4.4 Operationele doelstelling 1.4: generatiewissel en (jonge) starters faciliteren

Daartoe zullen we voldoende jonge boeren, inclusief zij-instromers nodig hebben die de toekomst van de land- en tuinbouwsector zullen dragen. Deze beleidsperiode zal cruciaal zijn voor heel wat jonge land- en tuinbouwers.

Om het aantal (jonge) starters te vergroten zullen we ook de nodige middelen blijven uittrekken. Vandaag wordt in het kader van het GLB al geïnvesteerd in de instap en de eerste jaren op het landbouwbedrijf. We zetten die steun verder en gaan ook in het nieuwe GLB op zoek naar manieren om jongeren maximaal te ondersteunen. In dat kader evalueren we ook het bestaande GLB-instrumentarium voor jonge starters.

Jonge land- en tuinbouwers hebben nood aan specifiek beleid voor hun doelgroep, maar eveneens omstandigheden waarin zij kunnen ondernemen. Daartoe zullen we hen betrekken en speciale aandacht voorzien voor deze doelgroep in de onderdelen die voor alle land- en tuinbouwers belangrijk zijn, zoals toegang tot grond, een duidelijke toekomstvisie en een beperking van de administratieve lasten.

In deze regeerperiode faciliteren we de oprichting, erkenning en werking van dergelijke producentenorganisaties. We evalueren het huidige minimale aantal coöperanten dat redelijkerwijs noodzakelijk wordt geacht voldoende marktmacht te verwerven en nemen zo nodig een initiatief om bij te sturen. Op het vlak van de financiële ondersteuning van producentenorganisaties voorzien we mogelijkheden naar projectmatige samenwerkingsondersteuning. Daarnaast proberen we er ook voor te zorgen dat die samenwerkingsverbanden slagkrachtig kunnen optreden en via diverse kanalen de middelen daartoe kunnen verzamelen.

Verder houden we bij de federale collega bevoegd voor Economie (/mededinging) de vinger aan de pols over de omzetting en uitvoering van de Europese regelgeving inzake oneerlijke handelspraktijken, waarover jaarlijks wordt gerapporteerd. We vragen de federale minister bevoegd voor economie om een wetgevend initiatief te overwegen.

Het Vlaams Landbouw Monitoring Netwerk (LMN) levert sectorbrede bedrijfseconomische en andere data op en vormt ook een belangrijke bron van input voor het Federale prijzenobservatorium. Dit observatorium stelt onder andere rendabiliteits- en kostprijs indicatoren op die de prijs- en margevorming in de agrovoedingsketen objectiveren en monitoren.

Sommige landbouwers slagen erin om voor (een deel van) hun productie een eigen markt te creëren via kortere ketens. De korte keten heeft als voordeel dat landbouwers zelf het prijszeggenschap over hun producten kunnen behouden en door het direct contact met de consument ook optreden als ambassadeurs van de landbouw. Hoewel dat ten volle wordt ondersteund en aangemoedigd, is het potentieel daarvan sterk teelt-, plaats- en situatie-afhankelijk.

Om die korteketeninitiatieven te bevorderen zullen we dan ook de acties uit de strategische visienota voor korte keten, die samen met de diverse stakeholders opgemaakt werd in 2022, verder uitvoeren. We versterken de steun voor het logistieke aspect en de vermarkting van de korte keten en we werken eventuele drempels, over beleidsdomeinen heen, verder weg. Ook vzw VLAM wordt hier nauw bij betrokken.

Stadslandbouw biedt onbetwistbaar kansen om consument en producent dichter bij elkaar te brengen. Binnen de acties rond de korte keten zullen we dan ook versterkte aandacht hiervoor hebben. In de bestaande GLB-instrumenten ztjn vele kansen voor korte keten en stadslandbouw en deze zullen we nog meer onder de aandacht brengen.

1.4.6 Operationele doelstelling 1.6: keten(samen)werking als fundament voor de competitiviteit

Wil iedereen erop vooruit kunnen gaan, zonder winnaars en verliezers, dan is een grotere taart onontbeerlijk. Een grotere taart kan door de productiviteit en competitiviteit te verhogen en/of marktaandeel te winnen, bijvoorbeeld via betere en efficiëntere verticale ketenwerking (OD 1.4).

De EU creëerde daartoe het instrument 'brancheorganisaties' in de agrovoedingsketen, dat mededingingsgewijs fungeert als een veilige haven om onder bepaalde voorwaarden overeenkomsten te sluiten of feitelijke gedragingen onderling af te stemmen. Brancheorganisaties bevorderen de dialoog tussen ketenspelers, kunnen goede praktijken aanmoedigen, de transparantie verhogen door het onderling delen van geaggregeerde marktinformatie, pre-competitieve afspraken maken (bv. leveringscontracten, productiestandaarden), initiatief nemen om de wens van de vraagzijde beter in kaart te brengen, nieuwe exportmarkten exploreren, evenals de productmarketing verbeteren.

In deze regeerperiode zetten we het beleid inzake de facilitatie en erkenning van brancheorganisaties onverminderd verder. We voorzien ook mogelijkheden voor brancheorganisaties aan GLB-projectoproepen zoals in het kader van het instrument 'EIP samenwerking'. Daarnaast proberen we er ook voor te zorgen dat die samenwerkingsverbanden slagkrachtig kunnen optreden en via diverse kanalen de middelen daartoe kunnen verzamelen. Als brancheorganisaties interprofessionele afspraken algemeen (ver)bindend wensen te laten verklaren zullen we hiermee aan de slag gaan en zullen hen ook adviseren in dit proces.

1.4.7 Operationele doelstelling 1.7 - Grond en ruimte om te ondernemen

Grond is een essentiële productiefactor om de bevolking van voedsel te kunnen voorzien. In de Vlaamse context is grond evenwel schaars en worden diverse functies en activiteiten nagestreefd, wat de Vlaamse overheid er in het verleden toe bracht om een beleid inzake ruimtelijke ordening te ontwikkelen en implementeren. Daarbij werd de 1,35 miljoen ha Vlaams grondgebied ingedeeld in bestemmingen met bijhorende voorschriften, mogelijkheden, beperkingen en uitzonderingen daarop.

Het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen voorziet een areaal van 750 000 ha voor beroepslandbouw. In de praktijk blijft het een uitdaging om voldoende grond op een betaalbare en langdurige manier beschikbaar te houden voor (jonge) land- en tuinbouwers. Binnen de landbouwbevoegdheid nemen we hiertoe volgende initiatieven:

- Onderzoek naar bijkomende beleidsinitiatieven
- Monitoring van grondprijzen
- Stoppers en starters
- Publieke gronden
- Hoogkwalitatief uitgangsmateriaal

1.5 Strategische doelstelling 2: de landbouwer als leverancier van publieke goederen en diensten

Landbouwers onderscheiden zich in de economie omdat ze tegelijk zowel private goederen (voedsel, drank, hoevelogies, ...) als publieke diensten leveren aan de maatschappij. Voorbeelden van dergelijke maatschappelijke (/publieke) diensten door landbouwers zijn bijdragen aan voedselzekerheid, landschapsvorming en -onderhoud, koolstofsequestratie in de bodem, waterberging en -infiltratie, bijdragen aan de leefbaarheid van het platteland, bijdragen aan biodiversiteit, behoud van genetische diversiteit, etc.

1.5.1 Operationele doelstelling 2.1: Landschapszorg en biodiversiteit

Het grootste deel van de open ruimte in Vlaanderen is cultuurlandschap omdat het historisch onder invloed van de mens is ontstaan. Al generatieslang geven onze landbouwers vorm aan dit landschap.

Waar overheidsdiensten vaak via aanbesteding een beroep doen op (onder)aannemers om andere onderdelen van het Vlaams cultuurlandschap te onderhouden, denk bijvoorbeeld aan wegen, bermen of parken, zijn het meestal de landbouwers zelf die heggen en houtkanten onderhouden, aan hakhoutbeheer doen en bomen knotten. Op die manier levert men publieke of maatschappelijke diensten die iedereen ten goede komen.

Nu al leiden VLIF investeringen tot een verbetering van de (bodem-)biodiversiteit. Zowel VLIF productieve als niet-productieve investeringen (tot 100% steun) dragen bij tot een verbetering van de biodiversiteit in het landbouwgebied. De bouwstenen van een duurzame landbouw- en voedselproductie zoals het stimuleren van agrobiodiversiteit, en het behouden en duurzame gebruik van genetische hulpbronnen, blijven aandachtspunten.

Ook in een aantal beleidsstrategieën van de Europese Commissie gaat veel aandacht naar biodiversiteit, heel wat interventies in het Gemeenschappelijke Landbouwbeleid zoals o.a. de aanleg van bufferstroken of bloemenstroken, ecologisch beheerd grasland, teelt van biodiversiteitsvriendelijke gewassen, mechanische onkruidbestrijding, gewasrotatie, biologische landbouw en boslandbouw spelen hierop in.

Er wordt actief samengewerkt aan beleidsinitiatieven inzake natuur en biodiversiteit om opportuniteiten voor de landbouwsector te onderzoeken, zoals de projectoproepen 'Landbouw-Natuur: op zoek naar een win-win' en de soortenbeschermingsprogramma's. Ook in het kader van de CIW werken we constructief mee aan initiatieven inzake behoud en herstel van natte natuur en veen.

Wat betreft de na te streven instandhoudingsdoelstellingen die voortvloeien uit de Natura2000-richtlijnen, zullen we opdrachten in het kader van de Programmatische aanpak stikstof van nabij opvolgen. Vanuit onze kennis en expertise kunnen we hier zeker aan bijdragen. Hierbij zien we een belangrijke rol voor ons om onderzoek in het kader van ammoniakemissies en stikstofemissies te begeleiden en op te volgen.

Landbouwers worden geconfronteerd met tal van uitdagingen, en het is cruciaal dat deze in samenhang worden onderzocht en benadert om conflicten tussen beleidsdoelen en praktische uitvoerbaarheid te vermijden. Hierbij denken we aan aspecten zoals broeikasgassen, geur, dierenwelzijnseisen, energie- en waterverbruik. Tegelijk waken we erover dat de doelstellingen haalbaar en betaalbaar blijven.

1.5.2 Operationele doelstelling 2.2: Precisielandbouw, data en digitalisering

Om tegelijk de voedselproductie de stijgende vraag te laten volgen én de omgevingsimpact te beheersen, is het primordiaal om oordeelkundig om te gaan met hulpbronnen zoals natuurlijke of synthetische gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen, grondstoffen, energie, water, ...

Precisielandbouw biedt een mogelijkheid om deze beide doelen tegelijk na te streven. Daarbij krijgen planten of dieren met behulp van technologie, heel nauwkeurig de behandeling die ze nodig hebben. Hiervoor worden verschillende technologieën ingezet zoals GPS, sensortechnologie, ICT en robotisering.

Biologische processen verbinden met de digitale wereld is één uitdaging, precisielandbouw breed uitrollen in de praktijk is een andere. Hoewel er al behoorlijk wat precisielandbouwtechnologie op de markt is, is het praktijkgebruik nog relatief nieuw. De aanschaf van de technologie vergt hoge investeringen, die niet evident te recupereren zijn. Aan een geoogst product kan je niet zien of proeven dat het werd voortgebracht via precisielandbouw. Via het Vlaams landbouwinvesteringsfonds en overige GLB-maatregelen ondersteunen we landbouwers die hierin investeren en het toepassen op hun bedrijf of bedrijfsareaal.

Deze private data zijn echter dikwijls nog gefragmenteerd, niet compatibel of moeilijk toegankelijk. Deze regeerperiode zullen we de ontwikkelingen van het EU-initiatief rond de AgriDataSpace nauwgezet opvolgen, hieraan medewerking verlenen en de ontwikkeling van datadeelsystemen in Vlaanderen faciliteren. In dat licht zijn we verheugd dat Vlaanderen een voorloper is waarbij het datauitwisselingsplatform 'DjustConnect' reeds datadeling in de keten ondersteunt. DjustConnect maakt de link tussen de overheid, het onderzoek en de private sector, inclusief de individuele landbouwers. Het platform zal in de toekomst verder aan belang winnen vanwege zowel de publieke als private initiatieven tot rapportering over duurzaamheidsparameters in aanvoerketens van goederen.

De meten, weten, handelen-systematiek in de land- en tuinbouwsector komt neer op waarnemen, diagnosticeren, beslissen en uitvoeren.

Tijdens de vorige regeerperiode werden in dit kader reeds de eerste stappen gezet via de ontwikkeling van het bodempaspoort van landbouwgronden, deze regeerperiode wordt dit stapsgewijs verder ontwikkeld en uitgebreid.

1.5.3 Operationele doelstelling 2.3: Klimaatslimme landbouw

De mondiale verandering van het klimaat heeft grote gevolgen voor de landbouw en toekomstige voedselvoorziening. Niet alleen door direct veranderende omstandigheden voor gewassen, maar ook door indirecte effecten, zoals nieuwe ziekten en plagen en stijgende risico's van bedrijfsvoering (oogstzekerheid). Er is bovendien niet alleen vraag naar meer klimaatrobuuste teelten of veerassen, ook de behoeften aan andere teelten neemt toe, bijvoorbeeld aan non-food-gewassen voor biogebaseerde toepassingen.

De verwachte veranderingen voor het klimaat in Vlaanderen zijn wijzigingen in temperatuur, neerslag, verdamping en een toename van weersextremen.

Hoewel er consensus is over verbranding van fossiele brandstoffen als belangrijkste driver achter de antropogene klimaatverandering, spelen ook (biologische) processen in de landbouw een rol ,zoals enterische emissies, bemesting, bodemgebruik, ...

Het centrale concept om de uitdaging aan te pakken is klimaatslimme landbouw. Binnen dat concept wordt getracht om aan de stijgende vraag naar voedsel te voldoen door gelijktijdig te werken aan productiemethoden die zijn aangepast aan de wijzigende omstandigheden en te werken aan een weerbaardere landbouw door middel van klimaatadaptatie.

Naast de GLB-maatregelen die bijdragen aan klimaatmitigatie en -adaptatie, nemen we de volgende initiatieven.

1.5.4 Operationele doelstelling 2.4: Geïntegreerde gewasbescherming

Net als mensen en dieren ziek kunnen worden door virussen, bacteriën, schimmels of andere plaagorganismen, is dat ook voor planten het geval. Waar de eersten medicijnen krijgen toegediend om te genezen, zijn dat bij planten natuurlijke of synthetische gewasbeschermingsmiddelen.

Het markttoelatingsbeleid voor deze stoffen en middelen evenals de productienormering en gebruiksvoorschriften, betreffen Europese en federale bevoegdheden.

Binnen het landbouwbeleid focussen we op het oordeelkundig praktijkgebruik van op de markt toegelaten middelen en dit via het concept van geïntegreerde gewasbescherming.

Via onder meer opleidingen, teeltspecifieke waarnemings- en waarschuwingssystemen en certificering van IPM-toepassing, zorgen we ervoor dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen verder kan verduurzamen.

Op het vlak van puntvervuiling, nemen we een initiatief om de aanleg van daartoe bestemde vul- en spoelplaatsen verder te bevorderen. Voorafgaandelijk stellen we een code goede praktijk op voor de aanleg van dergelijke plekken en ijveren we ervoor dat de knelpunten in VLAREM rond de aanleg en vergunning aangepakt worden.

Aanvullend maken we de toepassing van effectieve driftreducerende en bufferende maatregelen verplicht op landbouwpercelen die grenzen aan woonzorgcentra, zorginstellingen, basisscholen en kinderdagverblijven. Daarbij werken we flankerende maatregelen uit.

De verspreiding van knolcyperus blijkt meer en meer een probleem in Vlaanderen, in die mate dat de rendabiliteit of zelfs het voortbestaan van bepaalde teelten en Vlaamse verwerkende nijverheid in gedrang komt als er niet gehandeld wordt. Daartoe nemen we het initiatief om dit probleem verder in kaart te brengen en oplossingen aan te dragen om de knolcyperus onder controle te krijgen en zo mogelijk terug te dringen. We verwachten op dit vlak ook dat de private keten verder initiatief neemt om dit collectief aan te pakken.

1.5.5 Operationele doelstelling 2.5: Gezonde landbouwbodems

Het belang van de bodem voor onze voedselzekerheid is cruciaal om meerdere redenen. Zowel het economisch productiepotentieel als het klimatologisch-ecologisch verduurzamingspotentieel van de sector hangt nauw samen met de biologische, fysische en chemische bodemparameters. De voorbije jaren werd heel wat kennis en inzicht opgedaan op het vlak van de interactie tussen de grond, de (micro-)organismen die er in leven en teelten die er worden gezaaid of geplant.

Mede dankzij de GLB-steunmaatregelen voor o.a. toepassing van agro-ecologische principes en carbon farming, wordt deze kennis in toenemende mate toegepast in de praktijk.

Er zijn echter nog steeds drempels, of drempelvrees, die de toepassing van bepaalde teelt- en managementtechnieken hinderen. Het voorbeeld van ploegloze/niet-kerende bodembewerking, wat aanvankelijk sceptisch werd onthaald maar intussen aan een sterke opmars bezig is, toont dat het wel degelijk mogelijk is om duurzaamheidsomslagen te maken. Een andere drempel is dat de weg naar een gezonde bodem de eerste jaren vaak meer kost, dan dat het economisch opbrengt. Landbouwers die reeds jarenlange inspanningen hebben geleverd om een gezonde landbouwbodem te behouden/verkrijgen moeten ook kunnen vergoed worden voor de ecosysteemdiensten die ze reeds leveren. Haalbaarheid en inpasbaarheid zijn uiteraard ook van belang, maar evenzeer dat landbouwers kunnen leren van collega-landbouwers die er al in slagen om de goede praktijken toe te passen.

We nemen initiatief om meer bewustzijn te stimuleren rond de werking van de bodem in combinatie met teelt- en bodembeheerpraktijken en externe factoren.

We blijven voorzien in voldoende financiële instrumenten (VLIF-steun, eco en AMKM) die landbouwers ondersteunen om goede teelt -en managementtechnieken toe te passen.

We nemen initiatief om een ‘peer-to-peer learning’ tussen pionier- en andere landbouwers te stimuleren, waarbij landbouwers die agro-ecologische praktijken toepassen hun ervaringen met elkaar kunnen delen. Ook intermediaire bedrijfsadviseurs, loonwerkers en afnemers van primaire producten (verwerkers) worden hierbij betrokken.

Daarnaast blijven we onderzoeks- en demonstratieprojecten stimuleren en ondersteunen die het verbeteren van de bodemgezondheid beogen. Ook de verdere ontwikkeling van het bodempaspoort zal hiertoe bijdragen.

1.5.6 Operationele doelstelling 2.6: Circulaire landbouw

Van oudsher is landbouw één van de meest circulaire humane activiteiten. Organische stoffen, zoals mest, planten- en voedselresten, konden worden ingezet als bodemverbeteraar of veevoer.

Circulaire landbouw is erop gericht om binnen een bredere duurzaamheidspraktijk de kringlopen van hulpbronnen maximaal te sluiten en externe inputs te verminderen, en streeft naar minimale verliezen van grondstoffen tijdens het productieproces. Dit gebeurt in combinatie met alternatieve inkomstenbronnen zoals de voorziening van grondstoffen voor biogebaseerde toepassingen. Circulariteit is bij uitstek een streefdoel dat niet op het niveau van 1 schakel in de keten, maar over alle schakels en over economische sectoren heen moet worden aangepakt.

In dit proces bewaken we de nodige beleidscoherentie en -afstemming om meer circulaire landbouwpraktijken ingang te laten vinden.

1.5.7 Operationele doelstelling 2.7: stimulerende verloning van maatschappelijke diensten en goederen

We engageren ons om binnen België en Europa te pleiten voor een ambitieus GLB met aandacht voor de prioriteiten die we in het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 hebben gesteld. Daarbij moet de nodige financiering uitgetrokken worden en is er voldoende ruimte voor specifieke lokale uitdagingen.

Deze prioriteiten zijn:

- de verzekering van onze voedselvoorziening
- link met Europese milieu- en gezondheidswetgeving
- eenvoudig en toekomstgericht GLB
- regels voor betalingsverminderingen en sancties bij een kleine niet-naleving worden geëvalueerd binnen ecoregelingen, beheerovereenkomsten en agromilieu- en klimaatregelingen
- aandacht voor startende landbouwers: de eerste pijler van het GLB bevat aanvullende (herverdelende) inkomenssteun voor jonge startende landbouwers
- plafonnering van basisbetalingen en maximalisatie van de tweede pijler.

We zullen bij de Europese Unie blijven aandringen op de mogelijkheden om een strategisch plan te maken dat maximaal geënt is op de Vlaamse context. We zullen het Vlaams Strategisch Plan GLB post 2027 inhoudelijk afstemmen op de Vlaamse Landbouwvisie 2030-2050. Dit zowel wat betreft de socio-economische als omgevings- en klimaatdoelstellingen en met dien verstande dat het GLB een stimulerend beleid betreft.

We laten het huidige GLB-strategisch Plan 2023-2027 (en voorgaande cycli) evalueren door middel van een externe uitgavendoorlichting.

Wat de instrumenten betreft, pleiten we voor effectieve, eenvoudige, duidelijke en aantrekkelijke maatregelen met bijzondere aandacht voor de belangrijkste uitdagingen, maatregelen die inspanningen op het vlak van klimatologische en ecologische doelstellingen vergoeden en meetbaar resultaten als bonus verlonen wanneer ze behaald worden. Voor maatregelen gericht op startende

Ook is, op enkele generaties tijd, het bevolkingsaandeel actief in de landbouw drastisch teruggelopen. Het merendeel van de bevolking komt niet langer direct met landbouwers in aanraking. Het gebrek aan rechtstreekse info over wat landbouwers dagelijks doen, hun productiecycli, hun technische en economische uitdagingen, het harde werk ... leidde tot een kloof tussen in- en outsiders.

Ook de Vlaamse overheid heeft hierin een rol te spelen. Via de landbouwcijferwebsite wordt sinds 2021 objectieve data over onze Vlaamse landbouw (en visserij) ter beschikking gesteld aan burgers, studenten, journalisten, onderzoekers. We bieden daarbij ook ruwe datasets aan voor gevorderde gebruikers. Deze legislatuur zullen zowel de achterliggende processen als de inhoud van de cijferwebsite over de Vlaamse landbouw worden uitgebreid met bijkomende indicatoren en data.

Verder dragen we bij aan een directe en structurele dialoog tussen de sector en de leden van de Vlaamse Regering tijdens deze regeerperiode.

Vlaanderen heeft een lange traditie in het opnemen van zorg op het landbouwbedrijf. Een halve eeuw geleden was er op vele landbouwbedrijven een zorgbehoefte aanwezig waarover het landbouwersgezin zich ontfermde en die in de schoot van het landbouwbedrijf geborgenheid en arbeidsvreugde kon (her)vinden. Onder meer door de intensivering, specialisatie en mechanisatie is deze traditionele taak van de landbouw stilaan verdwenen.

Een financiële vergoeding om de zorgfunctie binnen het landbouwbedrijf op te nemen is dan ook sociaal en maatschappelijk meer dan verantwoord. Om de landbouwers die deze diversificatie-activiteit uitbouwen te ondersteunen in de rol die ze opnemen in de samenleving, wordt een deel van de inkomstenderving vergoed die gepaard gaat met het verstrekken van deze zorg. Deze steun betreft

dus geen steun voor de zorgverlening zelf, maar een compensatie voor de kosten en gedeelde inkomsten voor de landbouwer (bv. tijdsbesteding).

1.6.3 Operationele doelstelling 3.3: Landbouwers in nood worden niet in de steek gelaten

Uit een enquête ‘sociaal welbevinden’ die we uitvoerden (sept 2023), bleek dat de levenstevredenheid bij landbouwers al een decennium lang daalt en ook lager is dan bij de algemene bevolking. Ook ervaren de landbouwers stress, met als belangrijkste oorzaken het veranderende overheidsbeleid en de complexiteit van de regelgeving. De stress leidt tot klachten zoals somberheid, prikkelbaarheid en een moeilijke werk-privé balans, soms overgaand in depressie, burnout of angst- en paniekaanvallen, zelfmoordgedachten en middelenverslaving.

Psycho-sociale klachten blijven in de landbouw lang onder de radar en landbouwers hebben vaak minder sociale contacten dan andere beroepscategorieën. Meer dan de helft van de landbouwers is niet geneigd om hulp te zoeken en bij problemen op het bedrijf zal slechts een minderheid zelf de stap zetten naar hulpverlening.

In 2007 werd in dit kader de vzw Boeren op een Kruispunt opgericht, een vereniging die professionele hulp aanbiedt en verleent aan landbouwers in moeilijkheden of een noodsituatie. We zetten de samenwerking met en ondersteuning van deze vereniging onverminderd verder.

1.7 Strategische doelstelling 4: Duurzame voedselconsumptie als gangmaker van de voedselproductie

Het schrappen van het Europese markt- en prijsbeleid van vorige eeuw in combinatie met de liberalisering van de vrijhandel, hebben de traditionele keten van veredeling, teelt, handel naar retail en uiteindelijk de consument, omgedraaid.

Vandaag draait de aanbodzijde om de vraagzijde, dus de keten begint bij de consument.

Dat geeft de consument veel invloed maar brengt ook verantwoordelijkheden met zich mee. Verantwoordelijkheden die deels maar niet exclusief bij de individuele keuzes van de consument liggen. Vast staat dat de door de overheid beoogde transitie van het voedingssysteem niet kan slagen als de verschillende schakels van de voedselketen, zoals de voedselnijverheid, retail, andere food services en de consument zelf, deze verantwoordelijkheid niet opnemen.

Het is belangrijk dat we de vraagmarkt creëren die nodig is om de duurzame transitie te bewerkstelligen. Dit kan onder meer door maatschappelijk gewenst consumentengedrag te bevorderen door het aanbod in de diverse consumptie-settings (scholen, thuis, restaurants, overheids catering, ...) en de retail gezonder te maken en te verduurzamen.

1.7.1 Operationele doelstelling 4.1 - De Vlaamse voedselstrategie als referentie voor een duurzaam voedselsysteem

De Vlaamse voedselstrategie vormt de basis om in Vlaanderen aan een beter voedselsysteem te werken en urgente uitdagingen aan te pakken, en dit op verschillende vlakken: gezondheid, leefmilieu en klimaat, economische en sociale weerbaarheid, innovatie. In de voedselstrategie huldigden we een systeemaanpak, want iedereen, van veld tot vork, is betrokken bij de transformatie van ons voedselsysteem. Het thema overstijgt beleidsdomeinen en omvat vele maatschappelijke en economische actoren. De strategie kon er maar komen door een breed draagvlak te creëren. Er werkte een voedselcoalitie aan mee, bestaande uit vertegenwoordigers van agrovoedingsketen, middenveld, onderzoek en beleid.

In deze legislatuur zetten we in op de verdere uitrol van enkele cruciale elementen van deze strategie binnen het instrumentarium dat we voorhanden hebben of kunnen ontwikkelen.

Eén van de bouwstenen van het menselijk lichaam zijn proteïnen (eiwitten). Voedingswetenschappers pleiten voor een oordeelkundige balans tussen inname van diverse eiwitbronnen. Voor meerdere plantaardige eiwitteelten zijn we nog import-afhankelijk omdat de teelt ervan in onze contreien vaak niet evident is. Via veredeling en aangepaste teelttechnieken is er evenwel toekomstpotentieel voor opschaling van innovatieve eiwithoudende variëteiten bij ons. Daarom voeren we de Vlaamse eiwitstrategie 2021-2030 verder uit.

We geven ook uitvoering aan het Strategisch plan bio waarin we inzetten op het inspireren, informeren, ondersteunen en stimuleren van overheidsinstellingen om een voortrekkersrol op te nemen in het aanbieden van bio-producten. Dit zal bijdragen aan de ambitie van 5% bio in overheids catering en ook 5% bio-consumptie in 2027.

Om effectief te zijn moet elke speler in het proces van de grootkeuken of overheids catering echter de juiste handvaten krijgen en zijn er goede praktijkvoorbeelden nodig. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij engageert zich om ondersteuning te bieden om dit te realiseren door onder meer: kennisuitwisseling te faciliteren, een lijst met best practices op te maken, voorbeelden van communicatie ter beschikking te stellen. Binnen diezelfde filosofie garanderen we ook, in samenwerking met andere entiteiten (zoals VLM), dat lokale besturen ondersteuning kunnen krijgen bij de ontwikkeling van een eigen voedselstrategie, met inbegrip van een lokaal grondenbeleid.

1.7.2 Operationele doelstelling 4.2 – Gezonde voeding begint bij de jeugd en bij de overheid zelf

De consumptie van zowel groenten, fruit als zuivel in de Europese Unie onderschrijft de internationale gezondheidsaanbevelingen. Ook bij ons stelt de Hoge Gezondheidsraad vast dat de consumptie van deze producten ondermaats is.

Binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (marktbeleid) voorzien we een mogelijkheid om financiële steun te verlenen aan scholen die gezonde tussendoortjes verstrekken aan kinderen van de kleuter- tot lagere school. In Vlaanderen is deze maatregel uitgerold onder het motto "Oog voor Lekkers". In lijn met de ambities op vlak van aankoopbeleid van de Vlaamse overheid willen we ook

hier maximaal inzetten op producten die direct of indirect worden afgenomen van biologische lokale en/of andere lokale producenten. De regeling ondersteunt ook educatieve maatregelen. Dit kan lessen omvatten, maar kan ook helpen bij het stimuleren van boerderijbezoeken, schooltuinen, proeverij- en kookworkshops, themadagen en -spellen.

Het doel is om kinderen weer in contact te brengen met de landbouw en hen te leren over gezonde eetgewoonten. Ook kwesties als lokale voedselketens, biologische landbouw, duurzame productie of voedselverspilling kunnen aan bod komen. Bij onderwijsactiviteiten kunnen ook leerkrachten en ouders betrokken zijn, aangezien zij rolmodellen zijn voor gezonde eetgewoonten en levensstijlen van kinderen.

In het kader van de overheids catering zullen we samenwerking aangaan met de minister bevoegd voor het facilitair bedrijf en het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid, waarbij de focus voortaan komt te liggen op producten die direct of indirect worden afgenomen van biologische en andere lokale producenten.

Samen moedigen we andere publieke overheden en diensten aan om in navolging daarvan hetzelfde te doen in woord en daad.

1.7.3 Operationele doelstelling 4.3 Gegarandeerde kwaliteit van landbouwproducten en andere levensmiddelen en het correct informeren van de consument

Europese kwaliteitssystemen, waaronder de beschermde oorsprongsbenamingen (BOB), de beschermde geografische aanduidingen (BGA), de gegarandeerde traditionele specialiteiten (GTS) en de biologische productie, die voor het bredere publiek herkenbaar zijn aan hun logo's, bieden meerdere voordelen.

Deze voordelen situeren zich onder andere op het vlak van intellectuele eigendomsrechten en bescherming tegen namaak, het waarborgen van gegarandeerde kwaliteiten via een lastenboek, handhaving en het transparant communiceren naar de consument via etikettering met het oog op meerwaardecreatie.

Een recent voorbeeld hiervan is de “Limburgse vlaai” BGA.

Ook de biologische landbouwproductie wordt gecertificeerd en gelabeld. Het Europese “Organic Action Plan” beoogt de productie van hoogwaardige biologisch gecertificeerde levensmiddelen met een minimale milieu impact. Het strategisch plan biologische productie zorgt voor een alomvattende strategie voor Vlaanderen en geeft de koers weer voor de komende jaren.

We faciliteren sector- en keteninitiatieven in het gebruik van de Europese kwaliteitssystemen voor de productie van Vlaamse of Belgische landbouwproducten, levensmiddelen, wijnen of gedistilleerde dranken, en we blijven de omschakeling naar de biologische productie stimuleren. Het is belangrijk dat zowel producenten als consumenten ten volle kunnen profiteren van de voordelen van deze bestaande kwaliteitssystemen.

2. ISE: VISSERIJ EN AQUACULTUUR

Dit inhoudelijke structuurelement heeft betrekking op het aanmoedigen van een duurzame zeevisserij en aquacultuur binnen Vlaanderen door een economisch efficiënte, en ecologisch en sociaal aanvaardbare zeevisserij en aquacultuur te bevorderen. Ook het Gemeenschappelijk Visserijbeleid situeert zich binnen dit ISE.

2.1 Overkoepelende Strategische doelstelling 1: Een moderne, laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector

Toegankelijke digitale dienstverlening

Als overheid streven we er naar om de dienstverlening aan de diverse klant-types maximaal toegankelijk aan te bieden. Het gros van de klanten betreffen de primaire producenten, maar daarnaast gaat o.m. het om intermediairen (advieskantoren, organisaties, ...), verenigingen, en zo verder.

Informatie wordt op een eenvoudige, eenduidige en makkelijk vindbare manier aangereikt. Digitale interactie is daarbij de standaard omdat dit voor alle partijen voordelen biedt.

Concreet nemen we hiertoe volgende initiatieven:

- Voor nieuwe/vernieuwde beleidsaspecten en processen wordt de stem van de klant optimaal en van bij conceptie van beleid meegenomen bij de ontwikkeling. We hebben hierbij ook oog voor de uitvoerbaarheid van het beleid, zowel naar de klant toe op het terrein als naar de kost voor de overheid. -Klantenervaring en -tevredenheid worden periodiek gemeten om bestaande procedures en interacties te verbeteren.
- Een multikanaals-contactcenter stimuleert klanten tot digitale zelfredzaamheid, wat evenwel niet uitsluit dat humane interactie (telefoon, chat,...) mogelijk blijft.
- De selfservice-klantenkanalen (e-loket, websites,...) worden in de toekomst mobielvriendelijk.

Overbodige regeldruk en administratieve lasten wegwerken

In een steeds complexer wordende maatschappij nemen de verwachtingen ten aanzien van ondernemingen stelselmatig toe. Het valt niet te ontkennen dat er (zeer) veel regels en lasten voor een individuele onderneming in de agrovoedselketen bestaan. De vraag stelt zich of al deze lasten in verhouding staan tot de doelen die ze wensen te bereiken.

Ten opzichte van andere economische sectoren speelt dit alles in de primaire sector sterker, omdat het inherent is aan het beroep om met diverse en talrijke regelgeving in aanraking te komen. Men produceert voedsel en de overheid beschouwt het als een kerntaak om via regels de risico's op vlak van voedselveiligheid te borgen, evenals de traceerbaarheid door de keten heen. Men opereert in een open 'zee'-ruimte waardoor er vele raakvlakken zijn met natuur, milieu, klimaat en andere landen.

Men onderneemt en verhandelt, waardoor onderhevig aan fiscale regels en bijdragen. Men huurt arbeid in, waardoor men onderhevig is aan arbeidsregelgeving, etc.

We engageren ons om zowel overbodige regeldruk, als vereenvoudigbare administratieve lasten (als onderdeel van een regeringsbreed project rond administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk) en een evenwichtige benadering van controle en handhaving waar zeevissers en aquacultuurondernemingen bij het uitoefenen van hun beroep mee in aanraking komen, in kaart te brengen, te evalueren (o.a. mate van overbodigheid en vereenvoudigbaarheid in relatie tot de beoogde doelen van het betrokken beleid) en te toetsen aan het gelijk speelveld ten opzichte van de ons omringende Europese lidstaten. Deze vereenvoudiging zal geen afbreuk doen aan het milieubeschermingsniveau en het mag de doelafstand niet vergroten. Vervolgens zullen we in het eerste jaar van de beleidsperiode een actieplan hierrond opstellen. We zullen daarbij in het bijzonder aandacht hebben voor het cumulatieve samenspel van diverse regelgevingen.

Datagedreven overheid

Het belang van data zal de komende jaren verder toenemen, zowel voor de private ondernemingen als voor de overheid zelf.

Datagedreven overheidsbeleid en -processen maken goed onderbouwde keuzes en beslissingen én hebben het potentieel om de administratieve lasten voor zowel de sector als de overheid te verlagen.

Voortbouwend op de datastrategie van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, nemen we hiertoe volgende initiatieven:

- Maximaal gebruik van externe en interne databronnen op basis van het 'only once'-principe;- Invoering van een data governance-raamwerk om de realisatie van de datastrategie aan te sturen en op te volgen;
- Datavalorisatie,-analyse en -visualisatie ten voordele van beleid én sector;
- Aanwenden van AI-technieken, bijvoorbeeld om klanten optimaal te gidsen en te behoeden van kennelijke vergissingen in aanvragen of aangiftes, voor het verbeteren van het visserijbeheer, ...

2.2 Overkoepelende strategische doelstelling 2: Een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de Vlaamse visserij

Het visserijbeleid is verregaand geharmoniseerd over alle EU-lidstaten heen. Die harmonisatie zorgt voor een gelijk speelveld, maar brengt anderzijds ook bezorgdheden met zich mee. De specifieke situatie van de Vlaamse visserijsector en de visserijketen vereist ook specifieke maatregelen en beleidskeuzes.

Het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) zal de komende jaren door de Europese diensten geëvalueerd worden, waarna een bijsturing zal gebeuren. Het is daarbij essentieel dat de uitdagingen en opportuniteiten voor de Vlaamse visserij meegenomen worden in deze besprekingen en dat alle mogelijke drempels in de huidige wetgeving voor een succesvolle transitie worden weggenomen. Het verder ontwikkelen van de Europese en dus ook de Vlaamse visserij en aquacultuur zal moeten gebeuren in functie van:

- Het beschermen van de sectoren tegen externe druk;
- Het tegengaan van Europese overregulering en administratieve druk zonder een afbreuk te doen aan het milieubeschermingsniveau en de doelafstand niet vergroten;
- Het versterken van de competitiviteit en diversiteit van de sector ;
- Een goede opvolging van de visbestanden en het voorkomen van grote schommelingen in het visserijbeheer door gebruik van meer realtime-gegevens;
- Het omarmen van de transitie naar meer duurzaamheid door het volop inzetten op innovatie, met aandacht voor haalbaarheid en de socio-economische context.

Op deze manier zal de visserij- en aquacultuursector het pad van de duurzaamheid verder kunnen bewandelen en een evenwicht vinden in de balans tussen economische, ecologische en sociale duurzaamheid. Data, digitalisering en innovatie vormen, samen met het ondernemerschap van deze dynamische sector, hier voor onze belangrijkste instrumenten. Deze evaluatie en hervorming kan ook alleen maar positieve impact hebben als deze gebeuren in samenwerking met de betrokken actoren. Daarom zullen we hiervoor verder in consultatie gaan met strategische adviesorganen zoals de Technische Werkgroep Visserij van de SALV, de Strategische Stuurgroep Aquacultuur, producenten-of brancheorganisatie en de diverse leden van het Convenant voor een duurzame visserij.

2.3 Strategische doelstelling 1: Een leefbare, bloeiende en moderne visserij- en aquacultuursector als essentiële schakel binnen een sterke ketenwerking

Vlaanderen heeft een kleine maar dynamische zeevisserijen de bedrijven in de keten zijn vooral KMO's. Dankzij innovatie, vakman-en ondernemerschap kan deze sector de Vlaming blijven voorzien van een stabiele aanvoer van duurzaam gevangen, verse en lokale visproducten. We hebben hier ook zeker oog voor de visverwerking en de veilingen, als sterke schakels in de keten.

De uitdagingen zijn daarbij niet gering. Naast de verderzetting van het beleid en de ontwikkeling van de visserij zelf, dient de sector ook haar positie te consolideren binnen de blauwe economie. Een visserij-inclusieve ruimtelijke planning is hiervoor nodig. Als overheid moeten we een oordeelkundige afweging maken tussen de verschillende ruimtevragen en inzetten op meervoudig ruimtegebruik, gelet op de schaarse beschikbaarheid van en het toenemend aantal ruimtevragen (o.a. visserij, aquacultuur, recreatie, hernieuwbare energie, natuur, etc...).

Het overkoepelende visserijbeleid, het adviesproces en het visserijmanagement vormen het uitgangspunt voor de implementatie van mijn beleid, waarbij continue evaluatie is aangewezen. Ook andere wetgevende kaders zoals ruimtelijke planning, natuur, energie of doelstellingen 2050 vereisen onze aandacht en afstemming. De internationale component, zeker ook de interactie met derde landen, is gezien onze activiteit in verschillende zeebekkens uitermate belangrijk voor de Belgische visserij.

Daarnaast wordt ook de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB), in al haar facetten, steeds complexer.

Een nieuw element dat zich aandient is de digitale tracering. De betrokken stakeholders en overheidsorganisaties dienen gezamenlijke structuren en tools te ontwikkelen om de impact van de

Het doorgroeien van startup naar een rendabele productieve ontwikkeling binnen de aquacultuursector blijkt niet vanzelfsprekend. Een sterke omkadering en hoogtechnologische expertise vanuit Onderzoek en Ontwikkeling in onze kenniscentra creëren kansen tot opstart en ontwikkeling van bedrijven, zowel aan land als in zee.

Samenwerking met andere nationale financieringsmogelijkheden wordt optimaal nagestreefd. Aanverwante sectoren, versterkende initiatieven of partnerschappen zitten zo mee vervat in de programmatie.

Het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) werd herzien in 2013 en momenteel loopt een evaluatie van het GVB door de Commissie. Vlaanderen zet zich actief in in de regionale groepen van de lidstaten zoals de 'Scheveningengroep' (voor de Noordzee) en de 'noord- en zuidwestelijke wateren'-groepen. Hier kan ze aan de hand van gezamenlijke aanbevelingen met andere EU-lidstaten, beleidsvoorstellen doen.

Daarnaast hebben ook andere wetgevende kaders een steeds grotere impact op de visserij zoals bijvoorbeeld de Kaderrichtlijn Mariene Strategie, de Natuurherstelwet, het Europees Marien Actieplan of internationale engagementen. We zorgen ervoor dat we deze ontwikkelingen van nabij opvolgen en de visserijbelangen hierbij ook steeds meegeven.

////////////////////////////////////

primaire gebruiker (in dit geval de visser). In dit verband ondersteunen we de visserij en specifiek ook de kust- en garnaalvisserij om geen vaste structuren toe te laten of zones van welke aard dan ook (economische zones of andere activiteiten) in te stellen die de toegang zouden belemmeren. Bovendien wordt de driemijlszone verder gevrijwaard voor kustvisserij. ILVO zal in overleg met de sector blijven zoeken naar de ontwikkeling van nieuwe vormen van kustvisserij en alternatieve verdienmodellen.

Onze visserijactiviteiten zijn sterk verspreid over verschillende zeebekkens en vallen onder de bevoegdheid van zowel buurlanden als van derde landen, voornamelijk het VK (>50%), maar ook Noorwegen. Sinds Brexit wordt het belangrijkste deel van de Vlaamse visserij namelijk in derde landen gevangen, waardoor de onderhandelingen met het VK en Noorwegen zeer belangrijk zijn voor onze vloot. Jaarlijks worden met deze landen de vangstmogelijkheden vastgelegd, maar door hun 'regelgevende autonomie' kunnen zij op hun beurt ook impactvolle maatregelen nemen. Zo heeft het VK unilateraal beslist om mariene beschermde gebieden in het leven te roepen in zones waar voorheen de Vlaamse vloot (beperkt) actief was. Noorwegen heeft unilateraal een ban op de boomkorvisserij ingesteld. Voor dit laatste werd geen enkele wetenschappelijke onderbouwing voorgelegd. Kortom, de internationale akkoorden hieromtrent worden steeds belangrijker, zorgen voor een grote bijkomende complexiteit en houden een risico in voor de noodzakelijke stabiliteit van het visserijbeheer. De algemene, blijvende toegang voor de Belgische 24visserijvaartuigen tot de wateren van het VK, met de hernieuwing van het handelsakkoord met het VK in 2026, vormt een prioritair punt binnen ons Europees standpunt. We nemen dit op als een permanente doelstelling in de overlegstructuren en communicaties.

We zullen op elk niveau of thema onverminderd en proactief het belang van de visserij en aquacultuur als onderdeel van een gezonde voedselstrategie naar voor schuiven, met aandacht voor de werkbaarheid en haalbaarheid op het terrein. We zullen ons inspannen om contacten te leggen met andere landen om de toegang tot hun wateren hoog op de politieke agenda te houden. In het bijzonder krijgen het behoud van de toegang tot de Britse wateren, alsook billijke afspraken rond visserijbeheer en vangstmogelijkheden post-2026, de grootste prioriteit. In het handels- en samenwerkingsakkoord met het VK was voor visserij immers een transitieperiode voorzien tussen 2021-2026. In deze periode was de toegang tot de Britse 12-en 200-mijlzone verzekerd. Gezien het belang van de Britse wateren voor de Vlaamse vloot zullen we er actief op inzetten dat visserij een integraal onderdeel is van de besprekingen van een mogelijke 'reset van de Europese relatie met het VK.

De visserij- en aquacultuursectoren moeten kansen krijgen om hun activiteiten, ook op lange termijn, met vertrouwen en zekerheid verder te kunnen zetten, als evenwaardige partner binnen een multifunctionele blauwe economie en in wederzijdse balans met de ecologische objectieven. Ook op het internationale speelveld pleiten we voor een realistische toetsing en toepassing inzake beleid, advies en duurzame ontwikkelingsstrategieën, rekening houdend met de eigenheid en specificiteit van onze Vlaamse vloot. Daarom zullen we ook de evaluatie van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB), inclusief de Gemeenschappelijke Marktordening, aangrijpen om aanpassingen te vragen die de werkbaarheid op het terrein verhogen. Hierbij hebben we oog voor een langetermijnperspectief voor een duurzame Vlaamse visserij. We zullen bepleiten dat de Europese wetgeving alle mogelijke handvaten dient te voorzien om een verdere verduurzaming en innovatie van de Vlaamse vloot en het visserij beheer te realiseren. We zullen verder streven naar de erkenning van een sterke rol voor de

producenten- en brancheorganisaties die, via een sterk productie- en marketingplan, bijdragen tot de realisatie van het GVB alsook aan het verhogen van de rendabiliteit en de concurrentiekracht van de visserijondernemingen.

2.3.2 Operationele doelstelling 1.2: Geïntegreerde, duurzame visserij met het oog op de toekomst

De Vlaamse visserijsector zet in op een steeds verdere verduurzaming van zijn activiteiten, met sterke aandacht voor nieuwe kansen of ontwikkelingsmogelijkheden. Een moderne, innovatieve en aantrekkelijke vissersvloot vormt de basis van waaruit we de initiatieven tot een efficiënte visserij met aandacht voor het mariene milieu, dienen aan te pakken. We beogen een rendabele visserij die meewerkt aan de doelstelling 2030-2050 rond natuurbescherming en -herstel of het meervoudig ruimtegebruik binnen de offshore-energieparken mee vorm geeft. Samenwerking, innovatie en collectieve acties kunnen deze transitie versnellen. Hierbij wordt een breed palet aan onderwerpen aangeraakt zoals vernieuwing, capaciteit van de vaartuigen of steunmaatregelen voortransitie. We evalueren en verfijnen innovatieve vistechnieken die een doorgedreven ontwikkeling van precisievisserij beogen, waardoor gericht gevist kan worden in het kader van een duurzaam visserijbeheer en het vermijden van kwetsbare bodems. We steunen initiatieven voor energie-efficiëntie en -transitie, voorveiligheid en welzijn aan boord. We nemen in overleg met de Vlaamse visserijsector realistische maatregelen om de mariene biodiversiteit te doen herleven en weren uit welbepaalde zones voor bodemintegriteit, die worden beschermd volgens de Europese en internationale wetgeving, bepaalde intensieve bodem beroerende vistechnieken zoals bijvoorbeeld intensieve zegenvisserij en flyshooting en schadelijke vormen van bodem beroerende visserij. We faciliteren hierbij de samenwerking tussen vissers en wetenschappers om kennis te verzamelen over het mariene leven en de impact van vistechnieken en ondersteun de vissers om innovatieve technieken verder te integreren. Bij nieuwe technieken wordt de milieu-en natuurdruk op voorhand onderzocht en gemonitord.

Het veelvoud aan verplichtingen groeit de sector boven het hoofd en de diverse kaders die op een vaarttuig allemaal samenkomen, dragen bij tot een groeiende onzekerheid en ongerustheid. De consument verdient (h)eerlijke visproducten-de visserij heeft hierin een cruciale rol te vervullen en verdient dus ook een duidelijke toekomst. Het mag niet zo zijn dat de ene sector het onderspit delft voor een andere sector. Voldoen de toegang en ruimte op zee, zeker in de kerngebieden die van levensbelang zijn voor de visserij, moeten gegarandeerd blijven voor de visser en dit zowel op korte als lange termijn.

Om de instroom van medewerkers in de sector aan te moedigen en om via leerplekklaren praktijkervaring op te doen, zullen we de nodige steun verlenen aan het Fonds voor Scheepjongeren. Daarnaast zal ik de samenwerking tussen het maritiem onderwijs en de sector aanmoedigen om jongeren warm te maken voor een taak als behoeder van de zee. VDAB is daarbij met hun maritiem opleidingscentrum in Zeebrugge, een belangrijke partner.

Op Vlaams niveau bestaat een goede clusterwerking waar diverse partners binnen en buiten de overheid (Rederscentrale, ILVO, NGO,...) met elkaar in dialoog gaan om de krachten te bundelen en te komen tot geïntegreerde doelstellingen en gedragen acties. Dit initiatief werd vastgelegd in de

De samenwerking met de wetenschappelijke instellingen moet intensief verdergezet worden om de sectoren te ondersteunen in hun ontwikkeling en toekomstmogelijkheden. Een fisheries-science partnership is primordiaal om de link tussen beleid, sector en onderzoek een stevig fundament te geven. Het ILVO neemt hierin een cruciale rol op. Innovatie is noodzakelijk en drijft de diverse transitie aan. Prioritair zijn onder meer de aanpassing en hervorming van het GVB, de verdere vermindering van de impact via verbeterde selectiviteit, reductie van de bodemberoering en een verbeterde energie-efficiëntie, de verdere uitbouw van de datarevolutie, realtimedata en de ondersteuning door artificiële intelligentie. Ook de onderbouwing van de positie van de visserij binnen de blauwe economie is noodzakelijk. Voor acties met of richting permanente systemen, wordt de koppeling voorzien onder OD3 'instrumentarium'.

////////////////////////////////////

2.3.3 Operationele doelstelling 1.3: Instrumentarium, tracering, marktcertificatie en maatschappelijke waarde

De complexiteit van het GVB, de controlevereisten en dataverzameling, het regionale netwerk per zeebekken, de interactie met de blauwe economie, de ruimtelijke planning of 26de natuurcomponenten stellen toenemende eisen aan zowel de werking en complementariteit van de systemen. Ook de onderliggende datadrivers of de gedifferentieerde output en transparantie naar een veelvoud aan gebruikers, ook in het licht van de internationale besprekingen, moet afdoende kunnen beantwoord worden. Binnen het geïntegreerd beheer en de toenemende kennis van onze zeeën en oceanen, dient de visserijsector mee te evolueren om zo haar positie te kunnen onder- en uitbouwen. Dit is van toepassing doorheen de volledige keten, waar een volledige digitale tracering de nieuwe maatstaf wordt. Dit draagt bij tot een transparante marktwerking en versterkt de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de vissers en stakeholders als guardians of the sea. Deze aspecten komen samen tot uiting in Visserij Verduurzaam. Dit langlopend Belgisch initiatief vormt de kapstok voor de certificatie en publieke betrouwbaarheid van de visserijsector en haar visproducten.

Ik stimuleer de uitbreiding, integratie en automatisering van de systemen en programma's zodat dit behapbaar blijft en voldoet aan de vereisten en uitgebreide standaarden. Dat vertaalt zich op diverse vlakken, onder meer inde programma's voor dataverzameling en visserijcontrole, de uitbouw van monitoring voor precisievisserij, de digitale tracering van de visproducten van zee tot bord, de kartering van de visserijactiviteiten en de impact richting de blauwe economie of het ecosysteem. Ik ondersteun de verdere uitbouw van Visserij Verduurzaamt als duurzaamheidserkenning voor de Vlaamse visserijketen met Valduvis als onderliggende tool, alsook de uitrol ervan tot bij de consument.

2.3.4 Operationele doelstelling 1.4: Aquacultuur

Aquacultuur blijft een speerpunt binnen de duurzame voedselstrategie, maar een goede realiteitszin is noodzakelijk binnen onze Vlaamse context. Het economisch klimaat rond de productie-ontwikkeling blijkt namelijk behoorlijk afwachtend. Het is belangrijk om nieuwe productie, hoogwaardige producten of de gunstige locaties en clusters verder te activeren. Het Nationaal Strategisch Plan Aquacultuur dient hier als leidraad, waarbij we ook deze beleidsperiode een actualisatie voorzien. De mogelijkheden voor aquacultuur in onze kustzone moeten verder verkend worden. Er wordt onderzocht of de Vlaamse en federale wetten en regels mee geëvolueerd zijn of vertaald zijn vanuit de Europese wetgeving. Vlaanderen onderzoekt ook de implementatie van de wet- en regelgeving in onze buurlanden om de eigen wet- en regelgeving te optimaliseren in het kader van het level playing field van de sector.

Innovatie, kennis en samenwerking is van cruciaal belang voor de verdere ontwikkeling van de aquacultuursector en dit via onze doorgedreven kenniscentra, met het ILVO als belangrijke partner. Optimalisatie van producten en productiemethoden, kwaliteit en veiligheid van de eindproducten, verbetering van de beleidsinstrumenten en kennisoverdracht dragen allen bij tot de integrale sectorontwikkeling met de versterking van elke, en alle, stakeholders.

Ik zal initiatieven tot de verhoging van de productieve capaciteit en de mogelijkheden voor het meervoudig ruimtegebruik op zee en op land ondersteunen. Daarnaast moet in functie van de

ontwikkeling en het optimaliseren van productie ook de uitbouw van onze hoogwaardige kennis en technologische expertisecentra verdergezet worden.

2.3.5 Operationele doelstelling 1.5: Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur

We maken efficiënt gebruik van de steunmogelijkheden vanuit het operationeel programma van het Europees Fonds Maritieme Zaken, Visserijen Aquacultuur (EFMZVA) om de duurzame transitie op sociaal, economische en ecologisch vlak optimaal verder te zetten. Het Financieel Instrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector (FIVA) voorziet in de (co-)financiering. Onze sectoren zijn gebaat met realisaties dus we stimuleren de actoren om de aanwezige mogelijkheden optimaal te benutten. De ervaringen uit deze periode nemen we ook mee naar het volgende visserijfonds (periode 2028-2034). Er wordt afgestemd met overeenkomstige ondersteuningsmechanismen (OVIS, federaal,...) om zo de efficiëntie en effectiviteit van de steunmaatregelen te verhogen.

We zullen de focus houden op de belangrijke transities en de initiatieven ondersteunen die noodzakelijk zijn voor de leefbaarheid en toekomst van visserij en aquacultuur. Innovatie, modernisering en adaptatie aan het meervoudig gebruik van de mariene ruimte of de aquatische mogelijkheden aan land, zijn hierbij essentieel. Daarbij blijven veiligheid, levensomstandigheden, energie-efficiëntie, selectiviteit en het herstel en de instandhouding van aquatische biologische rijkdommen prioriteit. We hebben ook aandacht voor verwerking en afzet en de versterking van de lokale visserijgemeenschappen aan de kust, zoals bepaald in het operationeel programma EFMZVA. Dit laatste zit vervat in de strategie van de plaatselijke groep 'Zeebonk' die onder het EFMZVA is opgericht. Met de projecten die voortkomen uit 'Zeebonk' leggen we ook een duidelijke link tussen visserij- en aquacultuurgemeenschap en de toeristische sector, jeugd, educatie en erfgoed.

V. INTERNE WERKING

1. HET AGENTSCHAP ORGANISEERT ZICH OPTIMAAL OM DE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN ZO EFFICIËNT MOGELIJK UIT TE VOEREN

Naast de specifieke projecten die in het kader van het ondernemingsplan (zie planning 2025 in dit ondernemingsplan) werden geformuleerd, heeft het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ook heel wat recurrente taken. Al deze taken zijn onder te brengen onder onze procescascade, die aangeeft wat wij als agentschap doen. De procescascade is opgenomen als bijlage 4 bij dit document.

Als agentschap staan wij in voor:

- **Voorbereiden, ontwikkelen en evalueren van het beleid.** Dit kernproces bevat de beleidscyclus, op de uitvoering na. Het omarmt het totaal van de uitvoerende kernprocessen. Samen met de uitvoerende kernprocessen geven ze in hun totaal de beleidscyclus weer.
- **Verzamelen en delen van data, informatie en advies.** Bevat het proces van het adviseren inzake omgeving, het adviseren van organisaties/verenigingen alsook het adviseren, begeleiden en/of coördineren van specifieke programma's, het Informeren via infolijn, studiedagen, beurzen, events en infosessies, het beheren en uitvoeren van woordvoerderschap, persbeleid, crisiscommunicatie en taken voor het kabinet. Verder behelst dit productieproces het beheer en de redactie van de digitale communicatiekanalen (website, Nieuwsflash, videowerking sociale media ...) en andere media; het verzamelen en verwerken van landbouwgegevens, van visserijgegevens. Het analyseren van en rapporteren over landbouw- en visserijgegevens, het monitoren van beleidsinformatie. Verder omvat het naast het identificeren van de klant ook het delen van data.
- **Erkennen of certificeren van producten of productwijzen.** Bevat het toekennen van erkenning op bedrijfsniveau (aan organisaties, operators, verenigingen, ...), op productniveau (bv. rassen) alsook het beheren van de erkenningen; Toekennen van certificaten bevat de afgifte en het vrijgeven van certificaten. Ook bewijzen van voorwaarden voor deelname aan contingenten vallen onder dit productieproces.
- **Verlenen van subsidies.** Bevat het registreren van de subsidieaanvraag, de selectie van de subsidieaanvragen, het uitvoeren van de administratieve controle en de beslissing van de subsidieaanvraag; het berekenen van de subsidieaanvraag alsook het uitvoeren van betalingen, inningen en de boekhouding betaalorgaan.
- **Controleren van de beleidsuitvoering.** Bevat het uitvoeren van inhoudelijke/administratieve controle op de naleving van de wetgeving, alsook het uitvoeren van controle ter plaatse op naleving van de wetgeving. Verder ook nog toezicht op OCI's; het uitvoeren van inhoudelijke/administratieve controle op de naleving van de subsidiewetgeving, alsook het uitvoeren van controle ter plaatse op naleving van de subsidiewetgeving. Bevat eveneens het uitvoeren van hercontrole via 1%- en 5%-controle; Het uitvoeren van marktinterventies behelst heel het proces van het uit de markt nemen van producten, tot het organiseren van publieke opslag en het ondersteunen van private opslag.

VI. BIJLAGEN

1. UITVOERINGSRAPPORT 2024

De jaarevaluatie van het ondernemingsplan 2024 is opgenomen als bijlage 1 van dit ondernemingsplan.

2. ONDERNEMINGSPLAN 2025: PLANNING

De specifieke planning voor het jaar 2025 met verdere uitwerking over de specifieke projecten is opgenomen als bijlage 2 van dit ondernemingsplan.

3. PERSONEELSPLAN

Het personeelsplan omvat de huidige personeelsbezetting van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij op datum van 1 januari 2025.

4. PROCESSCASCADE

De procescascade weerspiegelt op schematische wijze wat het agentschap doet, los van de specifieke inhoudelijke materie of sectoren. Ze geeft aan wat wij doen, welke producten/diensten wij verlenen (bv. wij verlenen subsidies, wij adviseren, wij ontwikkelen beleid), los van de specifieke thema's waarvoor wij werken (bv. wij ontwikkelen beleid rond GLB, korte keten, Bio, ...).

5. REGELGEVINGSAGENDA 2025-2029

Bijlage 5 omvat de regelgevingsagenda 2025 – 2029 voor het Agentschap Landbouw en Zeevisserij voor de komende legislatuur.



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Ondernemingsplan 2025-2029

Bijlage 1:

UITVOERINGSRAPPORT

AGENTSCHAP
**LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

Agentschap Landbouw en Zeevisserij

////////////////////////////////////

**AGENTSCHAP
LANDBOUW & ZEEVISSERIJ**

Samenstelling

Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Auteur(s)

Patricia De Clercq, administrateur-generaal

Datum

31/03/2025

////////////////////////////////////

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

INHOUD

Managementsamenvatting.....	1
I. Inleiding.....	4
II. Evaluatie Ondernemingsplan 2024	5
III. Rapportering over doelstellingen opgelegd door regeringsafspraken.....	5
3.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen	5
3.2 Opvolging personeelsbesparing	9

////////////////////////////////////

MANAGEMENTSAMENVATTING

Bij de start van de nieuwe legislatuur wordt een nieuw meerjarig ondernemingsplan gemaakt, met ook een focus op de projecten voor het jaar 2025.

Conform de instructies van de Vlaamse Regering is het ondernemingsplan van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij opgebouwd op dezelfde wijze als de beleidsnota. Bij de opmaak van dit ondernemingsplan werd dus rekening gehouden met de beleidsvelden en de inhoudelijke structuurelementen die zijn bepaald in het kader van de beleids- en begrotingsdoelstellingen.

In deze jaarevaluatie leggen we de focus op de evaluatie van de projecten die specifiek werden gedefinieerd voor het jaar 2024. Hieronder vindt u alvast een opsomming van deze projecten.

////////////////////////////////////

Nr.	Projectnr.	Strategische projecten 2024
Beleidsveld Landbouw en Zeevisserij		
Inhoudelijk structurelement Land- en tuinbouw		
SD 1: Met ondernemerschap en innovatie naar een circulair voedselsysteem		
1.	PPR-1.1.1	Uitvoering geven aan de gewijzigde pachtwetgeving
2.	PPR-1.2.1	Uitvoering/ bijsturing steunmaatregelen binnen het Vlaams GLB strategisch plan
3.	PPR-1.2.2	Maximaal communiceren/informereren om landbouwers wegwijs te maken in de brede GLB-waaier
4.	PPR-1.2.3	Organisatie "Symposium of the Future of Agriculture in the EU" (BE voorzitterschap EU)
5.	PPR-1.2.4	Uitrol van de maatregel kennisportefeuille
6.	PPR-1.3.1	Uitrol Vlaams Agricultural Knowledge and Innovation System (AKIS)
7.	PPR-1.3.2	Evaluatie van de brede weersverzekering
8.	PPR-1.4.1	Uitrol Vlaamse Voedselstrategie ism voedselcoalitie (GO4FOOD trajecten)
9.	PPR-1.4.2	Organisatie van de Open Food Conference (BE voorzitterschap EU)
10.	PPR-1.4.3	Uitvoeren van acties die voortvloeien uit de Vlaamse Eiwitstrategie 2021-2030
11.	PPR-1.4.4	Europees voorzitterschap inzake landbouw: informele Raad, CSA, raads werkgroepen en events organiseren en coördineren
12.	PPR-1.5.1	Grondige beleidsevaluatie van de jaarlijkse werkingssubsidies in het kader van de fokkerij
13.	PPR-1.5.2	EU-besprekingen aanpassing handelsrichtlijnen plantaardig teeltmateriaal en plantengezondheidsbeleid opvolgen
14.	PPR-1.5.3	EU-besprekingen en parallelle Belgische besprekingen regelgeving nieuwe genomische technieken opvolgen.
15.	PPR-1.5.4	Uitvoeren Strategisch plan biologische landbouw 2023 - 2027
SD 2: Ecosystemen benutten om klimaatverandering en milieu-uitdagingen aan te pakken		
16.	PPR-2.1.1	Samen met de sector verderwerken aan de uitvoering van het Convenant enterische emissies, focus op voederrantsoen, genetische aanleg van dieren en bedrijfsmanagement
17.	PPR-2.2.1	Opvolging goedgekeurde projecten Blue deal, waaronder op vlak van hergebruik van restwater door de landbouw
18.	PPR-2.2.2	Landbouwbegeleiding ikv het Waterlandschapsprogramma financieel steunen
19.	PPR-2.3.1	Opvolging EU-bespreking van de Soil Health Law
20.	PPR-2.3.2	Verdere uitbouw van het instrument 'bodempaspoort'
21.	PPR-2.4.1	Bijdragen aan de realisatie van een definitieve PAS, onder meer via de transitie manager en het verlenen van medewerking aan de intendant voor het Turnhouts Vennengebied, proefproject aangepaste bemesting
22.	PPR-2.4.2	Uitvoering geven aan de visie klimaatneutrale glastuinbouw in 2050
23.	PPR-2.7.1	In samenwerking met VDAB loopbaanbegeleiding in de landbouwsector meer ingang doen vinden
SD 3: Onderzoek, innovatie en kennisdoorstroming spelen een sleutelrol		
24.	PPR-3.2.1	In de markt zetten en uitrollen van de maatregel 'Veranderen van verdienmodel'
25.	PPR-3.3.1	Uitbreiden van AGRILENS-app

26.	PPR-3.3.2	Nagaan hoe de dienstverlening van het Agentschap LV nog klantgerichter kan georganiseerd worden
27.	PPR-3.3.3	LARA en VIRA uitbrengen
28.	PPR-3.3.4	Het actualiseren van onze datastrategie inclusief professioneel AI kader
Inhoudelijk structuurelement Visserij en Aquacultuur		
SD 4: Een toekomstgerichte zeevisserij- en aquacultuursector met oplossingen voor economische, sociale en ecologische uitdagingen		
29.	PPR-4.1.1	Uitvoering van de nieuwe controleverordening, ondersteund door gepaste communicatie naar en overleg met de sector
30.	PPR-4.1.2	Coördinatie Belgisch Voorzitterschap EU Visserijraad
31.	PPR-4.2.1	Verdere uitvoering steunmaatregelen ikv Vlaams operationeel Programma EFMZV 2021-2027
32.	PPR-4.3.1	Uitvoering Nationaal Strategisch Plan aquacultuur
33.	PPR-4.4.1	Steunen van investeringen in veiligheid, gezondheid, verbetering van de arbeidsomstandigheden en welzijn van de bemanningsleden aan boord
34.	PPR-4.5.1	Ondersteunen van VLAIO rond de steunmaatregelen ikv het Brexit Adjustment Fund (BAR)
35.	PPR-4.6.1	Uitrol en communicatie van het convenant 'Visserij Verduurzaamt'
36.	PPR-4.7.1	Faciliteren data-gebruik en -deling.

I. INLEIDING

Het jaarrapport van het ondernemingsplan 2024 bestaat (conform het sjabloon van de Vlaamse Regering) uit twee delen:

- in het eerste deel (hoofdstuk 1) wordt een evaluatie gemaakt van de verschillende prioritaire projecten die werden opgenomen in het ondernemingsplan 2024;
- in het tweede deel (hoofdstuk 2) wordt gerapporteerd over de regeringsafspraken (aanbevelingen Audit Vlaanderen en personeelsbesparingen).

Voor de evaluatie van de verschillende prioritaire projecten werd gebruik gemaakt van de jaarevaluatie in Excel.

2024 werd in de eerste helft vooral gekenmerkt door het Voorzitterschap van de Europese Raad. Dit was voor onze organisatie een belangrijk momentum. We hebben in dit voorzitterschap diverse Europese regelgevende dossiers begeleid en tot een einde gebracht. Daarnaast we hebben ook 8 meerdaagse events georganiseerd, waaronder twee ministerraden. Tijdens die informele ministerraden konden we onze beleidslijnen duidelijk maken aan onze Europese partners en hen intussen ook de innovaties van de Vlaamse bedrijven en onderzoekswereld tonen. De andere Europese lidstaten en de EC hebben ons voorzitterschap op vlak van landbouw en visserij inhoudelijk én organisatorisch wel gesmaakt en daaruit zijn al diverse contacten gevloeid en werden onze inhoudelijke insteken ook meegenomen in Europese beleidsteksten. Daarnaast wordt 2024 ook getekend door de opstart van de nieuwe regering waarbij de omzetting van het regeerakkoord in de beleidsnota de belangrijkste actie was in het najaar. Ondanks deze bijkomende opdrachten liepen ook de gangbare processen verder door en werden de betalingen aan de landbouwers bijvoorbeeld gedaan conform de afgesproken betaalkalender.

////////////////////////////////////

II. EVALUATIE ONDERNEMINGSPLAN 2024

De jaarevaluatie van de specifieke projecten uit het Ondernemingsplan 2024 is terug te vinden in bijlage 1 van dit document.

III. RAPPORTERING OVER DOELSTELLINGEN OPGELEGD DOOR REGERINGSAFSPRAKEN

3.1 Aanbevelingen Audit Vlaanderen

Dit beleidsgericht rapport schetst de stand van zaken van de opdrachten van de afgelopen vijf jaar bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

- Actualisatie van de maturiteit van het risicomanagement (2024)
- Procesaudit War for talent (2024)
- Procesaudit Databeheer (2021)

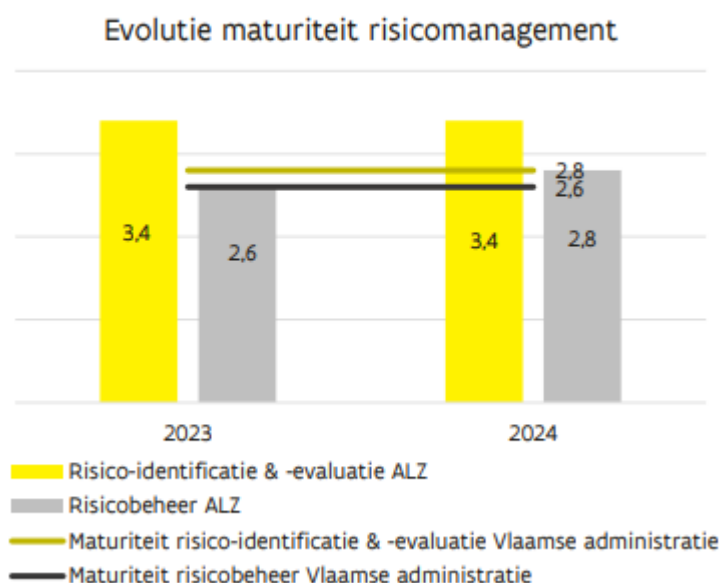
Op basis van de uitgevoerde auditwerkzaamheden is Audit Vlaanderen van mening dat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij systematisch haar organisatiebeheersing blijft versterken. Dit blijkt uit een hoge maturiteit van het risicomanagement en positieve conclusies n.a.v. de recent uitgevoerde audits.

De maturiteit van het risicomanagement is al enkele jaren hoog en steeds in stijgende lijn wat betreft risico-identificatie en -evaluatie. De maturiteit voor risicobeheer neemt dit jaar toe door een aantal initiatieven die genomen werden met betrekking tot het element 'risicorespons'.

Risicomanagement		
	2023	2024
Risico-identificatie en -evaluatie	3.4	3.4
Risicobeheer	2.6	2.8

In 2017 evalueerde Audit Vlaanderen het risicomanagement binnen het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Jaarlijks actualiseert Audit Vlaanderen de maturiteitsinschattingen op basis van een gesprek met de risicomanager van het agentschap en de ontvangen documentatie. Het risicomanagement is de afgelopen jaren sterk in ontwikkeling geweest. De initiatieven inzake risicoanalyse beginnen ondertussen ook een

gestandaardiseerde en ingeburgerde praktijk te worden.



Met betrekking tot het risicobeheer ligt de prioriteit van het agentschap op de 'rode' risico's. Dit zijn de risico's waarvoor extra maatregelen genomen moeten worden om de beheersingsgraad te verhogen. Dit jaar werd bijkomend de focus gelegd op opvallende evoluties in de risico's doorheen de afgelopen jaren. Doordat het agentschap al enkele jaren een systematische risicoanalyse uitvoert, is men dit jaar in de mogelijkheid geweest om op basis van de verzamelde data trends te analyseren in de belangrijkste risico's op operationeel niveau. Zo bleken er drie risico's, die zich voorheen in de groene of gele zone bevonden, te zijn opgeschoven naar de oranje zone. Dit betekent een negatieve evolutie inzake de beheersingsgraad. Het agentschap heeft

de risico's geanalyseerd en kwam tot de vaststelling dat deze bijkomende nieuwe oorzaken kenden die de inherente kans vergrootte. Zo ook werden risico's gedetecteerd die zich reeds meerdere jaren in de oranje zone bevonden. Deze analyse werd gerapporteerd aan de directieraad. Een aangepaste risicorespons werd opgezet om aan deze evolutie tegemoet te komen. De voortgang van de acties wordt opgevolgd door de risicomanager van het agentschap. De maturiteit voor risicobeheer stijgt hierdoor naar 2.8. Ook de strategische risico's werden naar jaarlijkse gewoonte geactualiseerd door de directieraad. Één risico kreeg prioriteit omdat men na evaluatie besloot dat de beheersingsmaturiteit te laag was. Actuele gebeurtenissen maakten dat dit risico toch niet meer onder controle bleek, daar waar dit eerder zo ingeschat werd. Een project om hieraan tegemoet te komen, werd opgezet en is in uitvoering. Het agentschap behoort tot de groep entiteiten die over een grondig uitgewerkt risicomanagement beschikken. Dit neemt niet weg dat er nog een aantal uitdagingen zijn. Deze situeren zich eerder op de personele randvoorwaarden dan de procesmatige. Het ontwikkelen van kennis en ervaring bij alle betrokkenen die input leveren aan het risicomanagement blijft aandacht vragen. Het ontwikkelen van

reflexen om risico's te signaleren en te actualiseren bij relevante gebeurtenissen en beslissingen kunnen de kwaliteit van het risicomanagement nog verder versterken. Zo ook zal het verder afstemmen en uitklaren van de samenwerkingen tussen de betrokkenen het proces verder versterken (zie bijlage 1, voor een meer gedetailleerde maturiteitsinschatting).

In 2024 auditeerde Audit Vlaanderen het proces War for Talent bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. De conclusie van deze opdracht wijst erop dat het Agentschap Landbouw en Zeevisserij (LV) een goed inzicht heeft in de impact van de War for talent op de organisatie. Via bv. exitgesprekken en analyses, personeelsbevragingen, data m.b.t. rekrutering en selectie, enz. volgt het agentschap op binnen welke functies, afdelingen of regio's zich uitdagingen voordoen. Het agentschap neemt op structurele wijze acties (o.a. door aandacht voor welzijn en werkdruk, een rotatie- en heroriëntatiebeleid, een leiderschapstraject, vorming, verbinding tussen werknemers, enz..).



De uitrol van deze acties gebeurt via een duidelijk en geformaliseerd partnermodel waarbij verschillende HR-professionals en leidinggevenden samen verantwoordelijkheid opnemen voor het talentmanagement. Audit Vlaanderen formuleerde met betrekking tot de drie subthema's (zie figuur) toch een verbeterpunt ter optimalisatie van de bestaande beheersmaatregelen en twee aanbevelingen daar waar er nog bijkomende maatregelen genomen moeten worden om het risico tot een aanvaardbaar niveau terug te dringen:

- Het agentschap beschikt over een HR&O-strategie. De doelstellingen zijn echter algemeen en beknopt geformuleerd en nog weinig geconcretiseerd. Hoewel het agentschap verschillende acties onderneemt, geeft het beleidsplan geen gecoördineerd antwoord op de verschillende uitdagingen inzake de War for talent. Bovendien ontbreekt een belangrijke doelstelling en strategie inzake employer branding hoewel het agentschap erkent hier actiever werk van te moeten maken (aanbeveling 1).
- Het agentschap heeft per functie een goed zicht op welke competenties men nodig acht op dit moment, maar maakt nog te weinig prognoses over hoe deze functies zullen evolueren binnen 5

of 10 jaar. Een lange termijn perspectief in de noodzakelijke competenties en het groeipotentieel van kritieke functies die aan verandering onderhevig (zullen) zijn, kan nog geoptimaliseerd worden (verbeterpunt 1).

- De organisatie legt in haar externe communicatie en profilering een quasi eenzijdige focus op haar klanten en belanghebbenden binnen de sector. In een context waarin de affiniteit van de samenleving met landbouw en zeevisserij afneemt en er een negatieve publiciteit heerst, is het aangewezen dat het agentschap bijkomende maatregelen neemt om zich te profileren en bekend te maken als (aantrekkelijke) werkgever (aanbeveling 2). Onderstaande figuur bevat een overzicht van de geëvalueerde subprocessen en het aantal bijhorende aanbevelingen (A) of verbeterpunten (V)

////////////////////////////////////

3.2 Opvolging personeelsbesparing

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij engageert zich om de afspraken met betrekking tot het Regeerakkoord over personeelsbesparingen en afbouw weddekredieten, na te komen. De besparing voor het agentschap komt neer op de afbouw van 35 koppen en een korting van 1,82 miljoen EUR op de weddekredieten. Er 3 koppen extra bespaard.

Personeelsbesparingen Agentschap LV	Start	2020	2021	2022	2023	2024	Saldo nog te besparen
Koppenbesparing tegen 31/12/2024: 35	612	610	596	591	584	574*	-3*
Weddekredieten besparing tegen 31/12/2024: 1 820 000 EUR	0	364 000	364 000	364 000	364 000	364 000	0

*: Het aantal koppen is de situatie op 31/12/2024
*: 3 koppen extra bespaard

In bovenstaande tabel zijn 4 jobstudenten die op 31/12/2024 in dienst waren bij het agentschap uit de cijfers voor 31/12/2024 gehaald aangezien dit voor ons geen structurele VTE op ons personeelsplan zijn.

Uitvoer Vlaamse Voedselstrategie (L.M. voedselcatalist) (GO4000 trajecten)	In 2022 werd de Vlaamse voedselstrategie gelanceerd, waarin met een brede groep stakeholders doelstellingen en verpakpen werden uitgewerkt om ons voedselstelsel van de toekomst te maken op basis van twee kernwaarden: 1) deels geformuleerd, herformuleerbare de inzetten op thema's die uit het voedseltraject naar boven kwamen als prioriteit. Voor sommige van de deels werden in 2023 3 trekkers gnoeden en werden er ook al verschillende acties ondernomen. Andere lagen die weer eerder stit op een groot moeilijk van de grond. Ook de deels die te laten opstaan, werd er een overheidsoordracht uitgeschreven om de begroefte te faciliteren. De opdracht werd gegund aan het adviesbureau M&A. Nu, in 2024, zullen de trekkers door hen onderhouden worden om de scope, doelstellingen en engagementen van hun dalsch eiken te krijgen. Daarnaast zal getracht worden het Vlaams netwerk voedselbeleid trager samen te laten komen om beleidsverschrijdende samenwerkingen rond voedsel vorm te doen krijgen. De voedselcatalist zal verder op de hoogte gehouden worden van de voortgang van de deels en de werking van de voedselstrategie, en blijft fungeren als belangrijke maatschappelijke teststeen.	Ellen Maertens, Kris Roels	* De deals die door M&A begelief worden hebben de werkingsoefening kunnen aflopen door het een afgewerkte fiche te komen met scope, doelstellingen en engagementen. De timing van de werkingsoefening moet nog voor elke deels vastgelegd worden in overleg met de trekkers en de werkgroep, dus het kan zijn dat dit op sommige deels niet afgevoerd zal zijn in 2024. * Dieren bekendheid van de voedselstrategie intern en betrekken van collega's bij de uitvoering ervan. * Terug nauwere samenwerking met het netwerk voedselbeleid. * Duidelijke rol voor de voedselcatalist en regimintale samenkomsten. * Voedsel als beleidsdomein in het regimintale kabinet van de beleidsraad's krijgen. * Uitsluiting, afstemming en samenwerking tussen de deals.	Gerealiseerd	Optaat opdracht M&A en bijeenkomsten netwerk voedselbeleid/voedselcatalist	Op schema	Begleitende deels op volle toeren, bijeenkomst netwerk voedselbeleid en voedselcatalist	Op schema	Begleitende deels op volle toeren, bijeenkomst netwerk voedselbeleid	Op schema	Mes ondersteuning/begleitende van M&A hebben de verschillende voedselbeleid de werkingsoefening kunnen aflopen. Dit gebeurt op de website: https://www.vlaanderen.be/belief/go4000-vlaamse-voedselstrategie/ . Het voortgangrapportage van de verschillende voedselbeleid is in opmaak. Momenteel zitten de deels voedselomgeving, eerlijke prijzen, agro-ecologie, jeugd, hubs en lokaal voedselbeleid volop in de uitvoering. De deels dat strategisch wordt herbekeken met oog op duurzaam, de deels voedselgoed is afgerond na intern overleg, deze thematische wordt elders opgenomen. Vrij uitsluiting, afstemming en samenwerking tussen de deels van een 'deels trekkersoverleg' waar ruimte is voor vooruitgang inhoud en intervisie. Lanpak. 'Vooral voor de landbouwverleende deels eerlijke prijzen, agro-ecologie, voedselgoed worden de collega's intern breed betrekken. Voor de andere deels worden collega's betrokken wanneer relevante onderwerpen plaatsvallen, bv. collega's Opgen voor Lokers met een deels deelsug om linken te leggen met hun werking e samenwerking binnen VS kreeg vorm van bijeenkomsten met het netwerk voedselbeleid, voorbereiding en opvoeding bv regimintale kabinet en beleidsraad's, samen met draaitrakers lijn overheden en al het samenwerking bv. overheidsoordracht, samenwerking lokaal hebben. De voedselcatalist heeft twee samenkomsten als draaitrakergroep voor de uitvoering van de voedselstrategie, met oog op het opvolgen van de uitvoering/ stand van zaken enerzijds en feedback/inputs geven anderzijds. Voedselstrategie is duidelijk verspreid onder beleidsraad's beleidsraad's beleidsraad's maar ook in diverse andere beleidsraad's wordt verwezen naar de Vlaamse voedselstrategie, de voedselbeleid en voedselbeleid en zijn engagementen uitgesproken
Organisatie van de Open Food Conference (BE voorzetterschap EU)	De driedaagse Open Food Conference wordt naar aanleiding van het Belgisch voorzitterschap in de eerste helft van 2024 georganiseerd om uitdagingen en opportuniteiten in de transitie naar duurzame voedselstelsel te belichten. Sinds eind 2022 heeft Vlaanderen een Voedselstrategie geadopteerd. De prioriteiten hier dienen als blauwprint in het vervolg van de conferentie.	Julie Vanderstraeten	Tijdens de Open Food Conference zullen Vlaamse en Europese stakeholders uit de agri-food community drie dagen lang in dialoog gaan met elkaar rond uitdagingen en opportuniteiten in de transitie naar duurzame voedselstelsel. De conferentie wil een stand van zaken brengen in vier jaar Farm to Fork strategie. Aan de hand van meer dan 20 thematische sessies belichten we belangrijke onderdelen in een duurzaam voedselstelsel. Samen met Vlaamse, Europese en internationale partners zullen we een set van aanbevelingen komen om zowel de Europese Commissie en Raad, maar ook nationale beleidsmakers, te inspireren om het EU en nationaal voedselbeleid verder uit te bekenen.	Gerealiseerd	Dit driedaagse event heeft al in maart, dit jaar plaatsgevonden. Het beek is gerealiseerd.	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	De Open Food Conference wordt succesvol plaats in maart 2024 Conclusie werden gehouden in een summary report: https://www.vlaanderen.be/publicaties/open-food-conference-summary-report	
PPR-L43	Uitvoeren van acties die voortvloeden uit de Vlaamse eiwitstrategie 2023-2030	Evelien Decupere	Eenheidsbepaling: Het huidige model van energietransport - consumptie staat wereldwijd onder druk. Er zijn uitdagingen op het vlak van milieue en klimaatimpact, volgordevoorbereiding en op sociaal-economisch vlak. Eenvoudig, zoals geïntegreerd, maar deel uit van een gezond en milieuvriendelijk voedselstelsel en de lokale productie ervan maakt ons minder afhankelijk van ingevoerde energietoevoeren voor voeding en vervoer, zoals soja. Om een positieve sociaal-economische impact te hebben, zoals een beter inkomen voor de boer, zijn er twee belangrijke randvoorwaarden: de eenheidsbepaling moet zoveel mogelijk lokaal zijn, en er moet een verdoenmodel aan vast hangen. Als landbouwers nieuwe, plantaardige eiwitgewassen verbouwen, moeten ze hier immers een afzetmarkt en een faire prijs voor krijgen. Met dat beoef, en de wil om deze kansen te benutten, lanceren 19 partners op 22 februari 2024 de Vlaamse eiwitstrategie 2023-2030. Vertegenwoordigers van de	1/ verder bepalen van streefdoelen binnen de thema's mer productiviteit en duurzame dierlijke productie 2/ eerste monitoring voor derde beoefende streefdoelen (met prod. werkgroep waar diverse activiteiten aan deelnemen 3/ extra, doelgerichte acties voor de eerste versie van diverse partners 4/ transparantie over proces en resultaat (via publicatie VORA)	De meeste streefdoelen werden binnen de thema's mer productiviteit en duurzame dierlijke productie, en in mindere mate SMART geformuleerd, en geïntegreerd. Dit is https://www.vlaanderen.be/nieuws/vlaamse-eiwitstrategie-komt-onder-staam-met-nieuw-streefdoelen . Vanaf mei 2024 worden de werkgroepen van de resp. 6 strategische thema's opnieuw geactiveerd voor de eerste monitoring van deze streefdoelen en de eerste beoefening van de omtrekende streefdoelen. Tegen eind 2024 worden ook nieuwe acties geformuleerd of voorgesteld, afhankelijk van het resultaat van de monitoring.	Op schema	Op schema	Op schema	Op schema	Wetingsopgaven voor monitoring zijn afgewerkt, lijn leverende voedseltoelaten 3 extra streefdoelen binnen thema duurzame dierlijke productie werden beoefend 2 reeds beoefende streefdoelen werden gemontord aan de eindresultaat, dat is van de 2 streefdoelen met op schema zijn binnen verwachting eerste jaar monitoring en extra acties nog 3 extra extra acties gedetecteerd, die verder verkenk zullen worden. De acties betreffen samenwerking in de bedrijven, ontwerpen van verdienmodellen, valoren van neerstromen en valoren van carbon footprint op voedselrijn. Ook vanuit het onderzoeksplatform Agropolis Vlaanderen kwamen al bijkomende ideeën die verder verkenk en negeerom kunnen worden richting 2024	
PPR-L44	Europes voorzitterschap inzake Landbouw: informele Raad, CISA, raadvieringen en events organiseren en coördineren	Maarten Catryse	Van 1 januari tot en met 30 juni 2024 neemt België het roterende voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie waar, wat de aanleiding is voor dit project. Het Belgisch voorzitterschap brengt een specifieke context met zich mee, waarbij België de rol op zijn nicht om Raadslidtingen en vergaderingen van voorbereidende instanties te plannen en voor te zitten. Dit impliciert ook dat België de Raad ook vertegenwoordigt in betrekkingen met andere EU-instellingen en in multilaterale verband. Het Belgisch voorzitterschap vindt plaats tijdens een unieke periode, waarin er zowel Europese, federale als deeltelijke werksamenwerking zullen plaatsvinden.	Onder de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 zullen verschillende elementen. Naast het leveren van een positieve bijdrage aan het toekomstige voorzitterschap van de Raad, zal dit project ook bijdragen tot verschillende krachten en beleidsdoelstellingen uit te dragen op politiek niveau, namelijk: * Waar een (politisch) Europees voedselbeleid * Verduurzaming van landbouw * Innovatie binnen de landbouw Daarnaast wordt met dit project beoef: om * Vlaamse kollektieve politiek met betrekking tot voedselbeleid, innovatie en dataanalise in de veld te zetten * Op te knopen discussies, tot een goed einde te brengen op het einde van de EU legislatuur en concrete aanbevelingen voor het toekomstige landbouwbeleid te formuleren, waarin de Vlaamse en Belgische prioriteiten verder zitten Het verwerken van een Belgisch voorzitterschap in de Belgische verplichtingen als voorzitter van de Raad van de Europese Unie, die ook uit te komen binnen de verschillende technische raadvieringen, het Speciaal Comité Landbouw (SCAL) en Zeevisserij	1. Vastleggen van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 2. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 3. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 4. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 5. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 6. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 7. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 8. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 9. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 10. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 11. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 12. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 13. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 14. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 15. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 16. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 17. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 18. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 19. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 20. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 21. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 22. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 23. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 24. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 25. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 26. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 27. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 28. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 29. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 30. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 31. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 32. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 33. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 34. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 35. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 36. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 37. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 38. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 39. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 40. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 41. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 42. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 43. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 44. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 45. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 46. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 47. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 48. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 49. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 50. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 51. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 52. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 53. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 54. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 55. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 56. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 57. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 58. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 59. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 60. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 61. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 62. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 63. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 64. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 65. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 66. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 67. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 68. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 69. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 70. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 71. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 72. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 73. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 74. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 75. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 76. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 77. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 78. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 79. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 80. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 81. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 82. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 83. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 84. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 85. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 86. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 87. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 88. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 89. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 90. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 91. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 92. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 93. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 94. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 95. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 96. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 97. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 98. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 99. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024 100. Het uitvoeren van de specifieke doelstellingen voor dit project in 2024						

[illegible]

PPR-4.1.2	Coördinatie Belgisch Voorzitterschap EC Visserij	In het kader van het Belgische Voorzitterschap van de Raad van de EU, is het de gewoonte dat de lidstaat die het voorzitterschap voert, ook de Europese ministers voorziet. Eenmaal per maand wordt een ministeriaal voorzet en visserij onderwerpen op ministerieel niveau te bespreken, indien nodig. Minister Crevits leidt deze ministeriaal, gesteund door nota's en achtergronddocumenten opgesteld het Agentschap.	Barbara Roegiers	Het doel van het project is om alle ministeriële lijnen het Belgisch Voorzitterschap gestructureerd en correct te laten verlopen. Indien er een beslissing dient genomen te worden, is het aan het Belgisch Voorzitterschap om de rol van "honorary broker" op te nemen en ervoor te zorgen dat alle lidstaten zich in het bereikte compromis kunnen vinden.	Op schema	Op schema	Op schema	Gerealiseerd	Dankzij het vlotte verloop van het dagelijks werk			
PPR-4.1.1	Verdere uitvoering steunmaatregelen ivm Vlaams operationeel programma EFMD 2021-2027	Het Belgische programma ivm EFMDVA goedgekeurd door EC op 19/12/2022 zie https://vlaanderen.be/media/7974/download	Guy Van Hecke	Ondersteuning bieden aan de Vlaamse visserij- en aquacultuursector conform de doelstellingen van het OVb, zoals die werden opgenomen in het programma. Eind 2023 werden er 4 oproepen gelanceerd. In 2024 dienen de ingediende aanvragen geselecteerd te worden. Daarnaast wordt open loket voor de actietypes die niet via indienstgereguleerde verlopen.	Op schema	Het Beoordelingscomité van kwartaal 1 ging door op 30/04	Op schema	Het Beoordelingscomité van kwartaal 2 ging door op 08/05. Opname RFA-budget binnen beperking van 7/12 op schema	Op schema	Het Beoordelingscomité van kwartaal 3 ging door op 03/10. Opname RFA-budget binnen beperking van 7/12 op schema	Gerealiseerd	Het EFMDVA programma is op kruisnede gekomen.
PPR-4.1.1	Uitvoering Nationaal Strategisch Plan aquacultuur	In overeenstemming met de doelstellingen in het Gemeenschappelijk Visiebeleid (GVb), streven we naar de ontwikkeling van aquacultuuractiviteiten die de duurzaamheid bevordert en bijdragen tot de voedselzekerheid en voedselvoorziening, de groei en de werkgelegenheid. Hiertoe heeft de Europese Commissie met bindende strategische Unierichtlijnen opgesteld met gemeenschappelijke prioriteiten en streefdoelen voor de ontwikkeling van de aquacultuursector. De meest recente richtsnoeren zijn de Strategische richtsnoeren voor een duurzame en concurrerende EU-aquacultuur voor de periode 2021 tot en met 2030 (EUR-Lex). Voor de realisatie van deze nieuwe richtsnoeren, blijft de Europese Commissie het EU "Aquaculture Assistance Mechanism (AAM)" als dienst aan om relevante informatie, opportuniteiten en ervaringen over aquacultuur in de Europese Unie te delen. Meer informatie vindt u op de website van het AAM. Voormelde Europese richtsnoeren vormen op hun beurt de basis voor het nationaal strategisch meerjarenp lan - NGA, hetgeen het kader biedt voor de financiële ondersteuning voor de aquacultuursector vanuit het Belgisch Programma EFMDVA. Om de doelstellingen binnen het Belgisch NGA te bereiken neemt Vlaanderen enkele concrete initiatieven: • de financiële ondersteuning van de sector door middel van gerichte actietypes opgenomen in het Belgisch Programma EFMDVA 2021 – 2027. • het stimuleren van kennisopbouw en -deling binnen de Vlaamse aquacultuursector door de ondersteuning van het Vlaams Aquacultuur Platform (VAP) en zijn secretariatswerking	Verleer Campens	Het doel van 2024 is het verder opvolgen van het NGA zodat de doelstellingen tegen 2030 gehaald kunnen worden. Het project is geslaagd als 1 Calls voor steunaanvragen met betrekking tot de eerder specifieke doelstelling succesvol zijn afgesloten, met als resultaat de toekenning aan het voorbestemde budget aan de succesvolle projectorganisator(en) en verder opvolging hiervan. 2 De verdere uitvoering van de werking van het Vlaams Aquacultuurplatform (VAP), zoals is aangekondigd in de Beleidsnota Landbouw en Visserij 2023 – 2024.	Op schema	er werd een oproep voor projecten gelanceerd (ikv EFMDVA) en de adviescommissie heeft de projecten beoordeeld	Op schema	aan de indieners van de gunstig beoordeelde projecten werd extra uitlijning en herverdeling van het projectvoortvraagings. Het VAP zit in een zekere impasse, maar er wordt actief gezocht naar oplossingen om zo de VAP voortvraag te garanderen. Daarnaast wordt de structuur van het VAP en de Strategische steunoprogramma (sa) getoelaid en herverord.	Op schema	3 projectaanvragen werden gunstig beoordeeld (Gavision, Aquaplanner en Steurbosser). De voorgestelde herverdeling van het VAP werd goedgekeurd op de ISAQ-vergadering in september. Inzag 2024 een projectaanvraag voor het VAP secretariaat indienen. De micro- en macro-algen zijn nu ook vertegenwoordigd in de ISAQ. De website van het VAP dient voortvuldig te worden aangepast in samenwerking met het VLIZ.	Gerealiseerd	Ind 2023 werd er een call voor aquacultuurprojecten gelanceerd. Deze werd in 2024 afgesloten. 3 projecten werden goedgekeurd. De ISAQ is als gevolg van haar 12-jarig bestaan en verschillende veranderingen en wijzigingen, geëvalueerd en hervormd. De opstart in 2023 verliep vlot. Voor 2024-2025 is het project aquacultuur goedgekeurd, het project VAP secretariaat wordt begin 2025 ingediend door Inzag.
PPR-4.1.1	Steun aan investeringen in veiligheid, gezondheid, verbetering van de arbeidsomstandigheden en aan boord	Het Belgische programma ivm EFMDVA goedgekeurd door EC op 19/12/2022 zie https://vlaanderen.be/media/7974/download	Guy Van Hecke	Verbetering van de veiligheid, gezondheid en arbeidsomstandigheden en welzijn van de bemanningleden aan boord van de Belgische vissersvaartuigen via het ondersteunen van ingediende investeringsprojecten. Verbetering van de veiligheid, gezondheid en arbeidsomstandigheden en welzijn van de bemanningleden aan boord van de Belgische vissersvaartuigen via het ondersteunen van ingediende investeringsprojecten.	Op schema	BC kwartaal 1-4 investeringsaanvragen beoordeeld	Op schema	BC kwartaal 2-1 investeringsaanvraag beoordeeld.	Op schema		Gerealiseerd	In 2024 werden meerdere investeringsaanvragen ten behoeve van de verbetering van de veiligheid, gezondheid en arbeidsomstandigheden en welzijn van de bemanningleden aan boord van de Belgische vissersvaartuigen gunstig beoordeeld
PPR-4.1.1	Ondersteunen van VLAIO rond de steunmaatregelen ivm het Brexit Adjustment Fund (BAF)	ter beschikking stelt om de negatieve gevolgen van de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie tegen te gaan in de lidstaten, met inbegrip van lokale gemeenschappen, en sectoren, met name die welke het zwaarst door de terugtrekking worden getroffen, en om deze negatieve gevolgen voor de economische, sociale en territoriale samenhang te verzachten. Een bedrag van 116 706 222 EURO is bestemd voor België waarvan minimum 27 060 177 EURO bestemd is ten behoeve van lokale en regionale gemeenschappen, waarbij de visserijsector een belangrijke speler is. In Vlaanderen is VLAIO beheerautoriteit voor de besteding van deze middelen. Gezien de specifieke reguleringsomgeving op het vlak van staatssteun in de visserijsector, waar VLAIO geen ervaring mee heeft, wordt er sterk beroep gedaan op het Agentschap Landbouw en Visserij voor wat betreft de know how en het voor opzetten en uitwerken van de steunregelingen alsook voor de nodige staatssteunaanmeldingen. Zo zijn volgende steunmaatregelen waar het Agentschap Landbouw en Visserij voor ingestaan heeft: 1)Staatsteun (ad hoc steun onder de groepswijzigingsverordening visserij) 2)Individuele begeleiding (ad hoc steun onder de groepswijzigingsverordening visserij) 3)Collectieve voorlichting (ad hoc steun onder de groepswijzigingsverordening visserij) 4)Digitalisering in het kader van Brexit – investeringen (BC) (steunregeling met goedgekeurde aanmelding onder de richtsnoeren visserij)	Peter Blancquaert	In 2023 waren volgende maatregelen afgerond: 1) steunmaatregelen door BC, 2) individuele begeleiding door VLAIO, 3) collectieve voorlichting door BC, 4) digitalisering in 2024 werd afgerond, 4) slooingregeling, 5) meerkosten aanlandend BRTC haven en inlaaringskosten Europese havenen inlaaringskosten Europese havenen. Blijven te doen: 6) quota compensatie en meerkosten aanlandend in de Franse haven, 7) digitalisering aan boord en 8) digitalisering aan boord	Op schema	De verschillende steunmaatregelen werden ten laatste in juni betaald. De audit van de verschillende steunmaatregelen is in opkomst	Op schema	De interne Vlaamse audit werd voor wat betreft de verschillende visserijsoorten welke door het Agentschap Landbouw en Visserij bevestigd werden, zonder fundamentele opmerkingen afgerond, een Europese audit is te verwachten in 2025, 2026 of 2027.	Gerealiseerd	De doelstellingen voor 2024 werden gerealiseerd. De Europese audit bij VLAIO is aangekondigd voor januari 2025. VLAIO wordt ten volle ondersteund. De opvolging van de voorwaarden die 3-5-jarig lopen is belangrijk doorheen de periode en niet enkel op het einde van de looptijd.		
PPR-4.1.1	Uitrol en communicatie van het convenant 'Visserij Verduurzamen'	Het convenant 'Visserij Verduurzamen' betreft een samenwerkingsovereenkomst tussen het kabinet Crevits, de Vlaamse Zeevisserij, het Agentschap, de Rederijsector, de Provincie West-Vlaanderen, het ELVO en Natuurpunt om de krachten te bundelen rond de zee- en visserij van duurzame, kwalitatieve en eerlijke vis en diens verspreiden van de Vlaamse visserijsector. Het doel van het convenant is om de Vlaamse visserijsector te ondersteunen door de nodige steunmaatregelen te bieden onder de noemer 'Visserij verduurzamen' en bundelt de 3 thema's: beschermen van de natuur (bv. de mariene omgeving, productie en verwerking van vis), economie (bv. de visserijsector en de consumptie van vis), en communicatie en marketing richting consument. Het convenant 'Visserij Verduurzamen' loopt tot en met 2025 en focust zich op de uitvoering van projecten en acties die bijdragen tot de uitbouw van het label 'Visserij Verduurzamen' waaronder de Vlaamse visserij en de mariene omgeving wordt centraal marktinstrument richting de consument met Valuis als onderliggende, wetenschappelijke berekeningsmodel.	Bart Maertens	De Taskforce is doorggegaan op 9 februari en 18 april. Belangrijke thema's zoals de aanpak van de visserij, de strategische projectwerking en de toekomst van de BE visserij en de toekomst van de visserijsector worden behandeld. Naar communicatie en publiciteit toe werd de mogelijkheid tot de combinatie klinkbongreep en mini-symposium Natuurpunt aangekondigd.	Op schema	De Taskforce is doorggegaan op 24 juni. De klinkbongreep/mini-symposium zal door een WG worden voorbereid. Naast de reguliere agentschapen zullen ook overalvrijwilligers en de klinkbongreep op het programma. De klinkbongreep is doorggegaan op 4 november en stond in het teken van Natuurpunt als NGO-partner binnen het Convenant. Het eerste is goed verlopen en werd zeer gesmaakt. Een laatste versie van de Taskforce in 2024 is voorzien op 13 december.	Op schema	De Taskforce is doorggegaan op 23 september. Naast de reguliere agentschapen stonden voornamelijk de vernieuwing van het Convenant 2025, voor start 2024 en de organisatie van de klinkbongreep op het programma. De klinkbongreep is doorggegaan op 4 november en stond in het teken van Natuurpunt als NGO-partner binnen het Convenant. Het eerste is goed verlopen en werd zeer gesmaakt. Een laatste versie van de Taskforce in 2024 is voorzien op 13 december.	Gerealiseerd	De doelstellingen voor 2024 werden gerealiseerd. Er zijn 4 bijeenkomsten van de taskforce georganiseerd 1 per kwartaal. De klinkbongreep als communicatie-event op 4 november 'thema's Natuur' was zeer succesvol. Technisch of thematisch werkgroepen zijn eveneens gehouden in functie van de noden of prioriteiten doorheen het jaar. Gezien de vernieuwing van het Convenant Visserij 2025-29 is ook gestart met de evaluatie en opmaak van respectievelijk de huidige als de nieuwe programmaprocedure.		
PPR-4.1.1	Uitrol en communicatie van het convenant 'Visserij Verduurzamen'	Het convenant 'Visserij Verduurzamen' betreft een samenwerkingsovereenkomst tussen het kabinet Crevits, de Vlaamse Zeevisserij, het Agentschap, de Rederijsector, de Provincie West-Vlaanderen, het ELVO en Natuurpunt om de krachten te bundelen rond de zee- en visserij van duurzame, kwalitatieve en eerlijke vis en diens verspreiden van de Vlaamse visserijsector. Het doel van het convenant is om de Vlaamse visserijsector te ondersteunen door de nodige steunmaatregelen te bieden onder de noemer 'Visserij verduurzamen' en bundelt de 3 thema's: beschermen van de natuur (bv. de mariene omgeving, productie en verwerking van vis), economie (bv. de visserijsector en de consumptie van vis), en communicatie en marketing richting consument. Het convenant 'Visserij Verduurzamen' loopt tot en met 2025 en focust zich op de uitvoering van projecten en acties die bijdragen tot de uitbouw van het label 'Visserij Verduurzamen' waaronder de Vlaamse visserij en de mariene omgeving wordt centraal marktinstrument richting de consument met Valuis als onderliggende, wetenschappelijke berekeningsmodel.	Bart Maertens	Het convenant 'Visserij Verduurzamen' is gelanceerd in 2024 als 181 samenwerkingsovereenkomst wordt voortgezet, 1) het een geconcentreerd advies rond rondom project/thema's die prioriteren worden gemaakt en 2) de communicatie rond deze initiatieven structureert en 'Visserij verduurzamen' algemeen onder de aandacht brengt.	Op schema							

[illegible]



Vlaanderen

is landbouw & zeevisserij

Ondernemingsplan 2025-2029

Bijlage 2:

PLANNING 2025

AGENTSCHAP
**LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

Landbouw

OSD 1: Een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de lokale land- en tuinbouw binnen het toekomstig voedselvraagstuk (2030-2050)

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.1	Visie landbouw en voeding 2050	Patricia De Clercq	Het begrip 'visie' kan op meerdere manieren worden geïnterpreteerd, elk met een specifieke finaliteit. De door de VR beoogde interpretatie/finaliteit is onlosmakelijk bepalend voor de wijze van aanpak/voorbereiding van de visievorming (wat, wie, hoe); -de vorige Vlaamse regering leek als finaliteit een 'overheidsbeleidsvisie' voor ogen te hebben (cfr opvolgfiles 'landbouwakkoord febr 2024), die tot stand zou komen in samenwerking tussen de entiteiten Agentschap + ILVO enerzijds en quasi alle respectieve omgevingsentiteiten anderzijds (DepOMG, ANB, VMM, VLM, INBO, ...); -de huidige Vlaamse regering daarentegen formuleerde zelf reeds een overheidsvisie in het Regeerakkoord (= hoofdstuk 5.1 Visie Landbouw en Visserij) en nu alludeert in het RA op een visie met 'de betrokken sectoren en het brede publiek' op 'hoe het landbouw -en voedselsysteem er zou moeten zijn in 2050';	Zie timing	Geen	Agentschap LV maakt zelf de visie op i.s.m. middenveld oDit vergt een ontzettend grote inspanning (2 ervaren VTE's) en is niet haalbaar qua personeelsbezetting tenzij extra VTE worden toegekend o"objectiviteit" van de visie kan in vraag gesteld worden door derden oNiet alle stakeholders zullen hiermee akkoord gaan Agentschap LV en BD Omgeving maken samen de visie op i.s.m. middenveld oVergt zowel voor Agentschap LV als voor BD OMG grote inspanning en daarbovenop zal coördinatie nodig zijn => niet haalbaar qua personeelsbezetting tenzij extra VTE oOok qua format niet gezond dat overheden onderling in discussie gaan in bijzijn van private middenveld.

OSD 2: Het belang van de Vlaamse land- en tuinbouw verdedigen op het internationaal toneel

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-2.1	Administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk	Wim Stoop; Claudia De Pooter	Het regeerakkoord 2024-2029 bepaalt het volgende: 1)De Vlaamse Regering zet bij iedere beleidsmaatregel in op het vermijden van overbodige administratieve lasten. 2)De minister van Landbouw legt, in het kader van het regeringsproject inzake de beperking van administratieve lasten, in het eerste jaar van de legislatuur, na een evaluatie van de bestaande toestand, een actieplan tot administratieve vereenvoudiging en beperking van de overbodige regeldruk voor aan de Vlaamse Regering. Dat mag niet leiden tot een afzwakking van het milieubeschermingsniveau en het vergroten van de doelafstand. Toetsteen is of er een impact is van de administratieve aanpassingen op het al dan niet behalen van de vooropgestelde doelstellingen. Vervolgens neemt de minister van Landbouw de nodige reglementaire en decretale initiatieven voor de uitvoering van het voormelde actieplan. 3)Vlaanderen past de regels redelijk en proportioneel toe. Bij een relevante Europese standpuntbepaling wordt er altijd een impactanalyse opgemaakt in het licht van het algemene belang, zoals de Europese en Vlaamse competitiviteit en de milieu-impact. Met het resultaat gaan we in gesprek met de Europese instanties. 4)Seizoensarbeid wordt aantrekkelijker gemaakt voor Unieburgers. De behandelingstermijn voor arbeidskaarten B wordt waar mogelijk nog ingekort, op voorwaarde dat de arbeidsvoorwaarden worden gerespecteerd. 5)Vlaanderen zet in op een strikte toepassing van het 'only-once'-principe over de verschillende beleidsdomeinen heen en werkt aan een uniek loket voor onze land- en tuinbouwers.	De evaluatie van de bestaande toestand kan niet beperkt worden tot de administratieve lasten, regelgeving en overbodige regeldruk die binnen de Vlaamse landbouwbevoegdheid worden gegenereerd. Alle administratieve lasten, regelgeving en overbodige regeldruk waarmee landbouwers worden geconfronteerd vallen binnen de scope. Landbouwers maken immers, zoals alle burgers, geen onderscheid tussen de verschillende overheden die bepaalde verplichtingen opleggen. Administratieve lasten zijn de kosten gekoppeld aan administratieve handelingen die actoren moeten uitvoeren in opdracht van de overheid voor de naleving van wettelijke informatieverplichtingen in ruime zin, ongeacht of zij die handelingen uitvoeren met een dwingende initiële basis. Die kosten zijn additioneel ten opzichte van de kosten om de administratie van hun kernproces op orde te hebben en gaan uit van een efficiënte naleving van de informatieverplichtingen door de actoren. Informatieverplichtingen omvatten alle handelingen die tegemoet komen aan de controlefunctie van de Vlaamse overheid (vb. het indienen van een jaarverslag, het ondergaan van inspecties, het aanleggen van een archief, ...). De naleving van informatieverplichtingen verandert niets aan het feitelijk gedrag van personen of de toestand van producten of diensten. Informatieverplichtingen dragen dus zelf niet bij tot de realisatie van het publiek doel, maar worden opgelegd om vnl. de naleving van inhoudelijke bepalingen te controleren. Het zijn de informatieverplichtingen die aanleiding geven tot administratieve lasten (aan de kant van de actoren) en beheerskosten (aan de kant van de overheid). De inhoudelijke verplichtingen daartegenover	Geen	1.2.2.2Inhoudelijke beperkingen De acties om de regeldruk te beperken, zijn beperkt tot de overbodige regeldruk. Wat overbodige regeldruk is, wordt in het regeerakkoord niet bepaald. Regeldruk is zeker overbodig als de betrokken regelgeving voorziet in een inhoudelijke verplichting om een bepaald beleidsdoel te realiseren, maar de inhoudelijke verplichting dat doel onmogelijk kan realiseren. Regeldruk kan overbodig zijn als het om goldplating gaat (tenzij de politieke overheid dit nadrukkelijk vooropstelt) of de naleving van de verplichting niet controleerbaar is, wat dan weer kan leiden tot overbodige administratieve lasten. Regeldruk kan ook overbodig zijn als de wetgever de regels op zich overbodig vindt en concludeert dat de doelen ook kunnen gehaald worden zonder dat hiervoor een regelgevend kader nodig is (bv. Door (bindende) afspraken te maken over doelen met klanten die dan zelfstandig en zonder inmenging van de overheid die doelen willen realiseren).

OSD 3: Een moderne, laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
--------	--------------	----------------	---------------------	-----------------	--------	--------------------------------------

PPR-3.1	Uniek landbouwlaket	Jan Jacobs; Jasmine Cornelis	De Vlaamse Regering en de landbouworganisaties sloten in februari 2024 een 'landbouwakkoord'. Daarin werden heel wat bezorgdheden en mogelijke acties genoteerd. Hierbij engageerde de Vlaamse Regering zich om een deel van de acties/maatregelen al op korte termijn uit te voeren of op te starten, andere zijn eerder op lange termijn. Hiervoor werden binnen de Vlaamse overheid verschillende werkgroepen samengesteld. Eén van die werkgroepen wordt getrokken door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij (LV) en behandelt de afspraak 'De Vlaamse Regering onderzoekt de mogelijkheid om in het departement L&V [sinds 1 januari 2024 Agentschap Landbouw en Zeevisserij] een uniek loket voor landbouwers te creëren voor de ingave van administratieve gegevens aan verschillende (Vlaamse en federale) overheidsinstanties, vanuit het 'only once'-principe.' Deze werkgroep heeft aan de hand van workshops vier mogelijke scenario's geïdentificeerd: •Scenario 1: Instapscenario •Scenario 2: Overzichtslaket •Scenario 3: Overzichtslaket co-creatie •Scenario 4: Eén loket landbouw In onderstaand plan van aanpak werken we scenario 1 en vooral 2 het overzichtslaket uit, inclusief hoe dit zal gebeuren en met welke financiële middelen. Daarnaast wordt een blik geworpen op de verschillende risico's en governance. Scenario 3 nemen we mogelijk in een later stadium op, scenario 4 beschouwen we als niet realistisch en streven we daarom niet na.	We stellen voor om conform de Vlaamse '4 hoofdloketten' strategie de belangrijkste Vlaamse landbouw gerelateerde loketten te integreren met het e-loket voor ondernemers zodat dit kan fungeren als overzichtslaket. Daarnaast stellen we voor om rechtstreekse laterale navigatie te voorzien tussen de landbouwgerelateerde loketten onderling door daarin dezelfde bouwstenen te integreren als nodig is om te integreren met het e-loket voor ondernemers. In de eerste plaats stellen we voor zo de loketten van LV, Dept. Omgeving, VMM, VLM en indien mogelijk FAVV te integreren. Op langere termijn kan verzocht worden aan nog andere loketten actief binnen de landbouwsector (zie bijlage 2) om zich ook hiermee te aligneren. Een overzichtslaket dankzij integratie in het e-loket voor ondernemers Als overzichtslaket kan het e-loket voor ondernemers landbouwers een overzicht van alle mogelijke maatregelen, dossiers en berichten bieden over verschillende loketten heen, ze beperkt zich daarbij niet tot de landbouwsector, wel tot doelgroep ondernemers. Landbouwer-ondernemers krijgen zo toegang tot: •Een uniforme en éénmalige manier van aanmelden (ACM)/IDM bouwsteen integratie); •Een overzicht van meer dan 1500 maatregelen (lokaal IPDC bij VLAIO); •Lopende dossiers (Dosis bouwsteen integratie); •Berichten (eBox voor ondernemers bouwsteen integratie); •Uitbetaalde subsidies (subsidieregister integratie) •... Het e-loket voor ondernemers toont hierbij enkel welke dossiers er	Budgettaire impact voor IT: •Inbouw in e-loket voor ondernemers: voor 137 MD komt dit op 115 kEUR. Budget wordt hiervoor gevraagd bij VLAIO en/of agentschap Digitaal Vlaanderen. •Realiseren laterale navigatie tussen e-loket Landbouw en Zeevisserij en andere landbouwgerelateerde loketten: in casu aanpassingen aan Dossiers, startscherm (tegels, banner, voor jou: voor 100 MD komt dit op 84 kEUR Voor de eigen uitbouw wordt financiering gevraagd aan de minister	1.Samenwerking van alle betrokken entiteiten Risico: niet alle betrokken entiteiten werken mee aan de inbouw in het e-loket voor ondernemers. IIVoorstel: De minister geeft een expliciete opdracht aan de verschillende entiteiten om mee te werken aan het proces 2.Weerstand tegen laterale navigatie Risico: Het voorstel voor laterale navigatie tussen landbouwlaketten kan weerstand oproepen bij agentschap Digitaal Vlaanderen en VLAIO. IIVoorstel: Laterale navigatie tussen landbouwers blijft essentieel om te voldoen aan de vraag van de landbouwsector. 3.Integratie loketten FAVV is niet vanzelfsprekend Risico: De loketten van het FAVV mee integreren vereist zowel medewerking van het FAVV als de technische mogelijkheid om de VO-bouwstenen te laten gebruiken door federale instanties. Geen van beide is vanzelfsprekend. IIVoorstel: LV wil zowel met het FAVV als met VLAIO hierover in gesprek gaan maar we temperen de verwachtingen hieromtrent best. 4.Mismatch in verwachtingen van landbouwers Risico: Een overzichtslaket voldoet mogelijk slechts deels aan de wensen van de landbouwers, wiens verwachtingen mogelijk hoger liggen. IIVoorstel: Indien blijkt dat het overzichtslaket onvoldoende tegemoetkomt aan de behoeften, kan in 2026 een nauwere behoefteanalyse uitgevoerd worden om verdere verbeteringen te definiëren.
PPR-3.2	Evaluatie en aanpassing wetgeving inzake de indeling en weging van geslachte runderen en geslachte varkens	Wim Van Moeseke	Het BVR houdende vaststelling en organisatie van de indeling van geslachte runderen en van geslachte varkens van 26 april 2013 regelt intussen al meer dan 10 jaar de karkasclassificatie in Vlaanderen. Dit BVR heeft zijn deugdelijkheid intussen bewezen. Doch, verbeteringen/aanvullingen zijn steeds mogelijk (en wenselijk). Daarom nemen we het initiatief om, na meer dan 10 jaar, dit BVR te evalueren en waar nodig bij te sturen.	Er wordt zoals gezegd gewerkt in verschillende fases: Fase 1: bespreking en formuleren van voorstellen binnen iedere betrokken partij afzonderlijk (timing t.e.m. 30/04/2025); Fase 2: vraag aan IVB vzw om tot één compromisvoorstel te komen over alle betrokken partijen heen (timing t.e.m. 30/06/2025); Fase 3: voorstel(len) beoordelen, eindvoorstel opmaken en presentatie van het eindvoorstel (door agentschap – timing t.e.m. 30/09/2025); Fase 4: opmaak teksten tot aanpassing BVR (timing t.e.m. 31/12/2025); Fase 5: start procedure BVR (timing: 2026). De betrokken partijen waarvan in een eerste fase een afzonderlijk voorstel verwacht wordt tegen 30 april 2025 zijn: -Algemeen Boerensyndicaat; -Boerenbond; -Cel Begeleiding Karkasclassificatie; -Federatie van het Belgische Vlees; -Interprofessionele Vereniging voor het Belgisch Vlees. Indien gewenst worden nog afzonderlijke overlegmomenten voorzien om bepaalde zaken in tussentijd bilateraal te bespreken. De landing met het aangepaste BVR wordt voorzien ergens in 2026.	Geen	Compromis over de betrokken partijen heen. Tijdsbesteding (40% aan het werk).

SD 1: Een leefbare en bloeiende landbouwsector als essentiële schakel binnen een sterk agrovoedingscomplex

OD 1.1: Bevorderen van veerkrachtig ondernemerschap in de land- en tuinbouw

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.1.1	Evaluatie Brede Weersverzekering	Katrien Nijs; Jan De Samber; Evi Vervueren	Het plan van aanpak richt zich op het evalueren van de Brede Weersverzekering, het betrekken van de sector bij het proces en het verkennen van alternatieve risicomanagementopties. Doel is om te komen tot een oplossing die de land- en tuinbouwers effectief beschermt tegen weersrisico's (ook bredere risico's ?) in een steeds veranderende omgeving. Draagvlak, financiële haalbaarheid, betrouwbaarheid en eenvoud zijn cruciaal voor het succes van de implementatie.	Afwerken studie m.b.t. evaluatie van de huidige BWV. (Interne studie naar voor- en nadelen en aanbevelingen is on-going): 1ste trimester 2025 Opmaak van langetermijnvisie op risicobeheer en vastleggen op welk niveau de overheid daarin een rol te spelen heeft: 2de trimester 2025 Bepalen op welke manier/via welke instrumenten het beleid gevoerd wordt. De verschillende opties worden besproken met kabinet en stakeholders (landbouworganisaties, verzekeraars, andere ?): 3de + 4de trimester 2025 Concrete uitwerking van de gekozen optie als basis voor schrijven van nieuwe of aanpassing van bestaande regelgeving: 1ste trimester 2026	Afhankelijk van de gekozen optie	Randvoorwaarden: 1.Stakeholderbetrokkenheid: Betrekken van de land- en tuinbouwsector vanaf het begin van het proces om draagvlak te creëren en te zorgen voor een oplossing die aansluit bij de werkelijke behoeften. 2.Financiering en kostenefficiëntie: De oplossing moet financieel haalbaar zijn voor zowel de sector als voor de overheid. 3.Juridisch kader: Er moet rekening gehouden worden met wet- en regelgeving, zoals Europese regels voor staatssteun en specifieke regelgeving rond o.a. verzekeringen. 4.Betrouwbaarheid en eenvoud/duidelijkheid: De gekozen oplossing moet eenvoudig te begrijpen en betrouwbaar zijn, zodat de betrokken stakeholders op langere termijn zekerheid hebben. Risico's: 1.Weerstand vanuit de sector: Land- en tuinbouwers kunnen terughoudend zijn om over te stappen naar een ander systeem,

PPR-1.1.2	Communicatie over de VLIF-duurzaamheidsdatabank: methodologie en resultaten	Michael Van Zeebroeck; Linn Dumez	Sinds 2010 bestaat er de VLIF-milieudatabank (notificaties vanaf 2009), vanaf steunaanvragen 2015 de VLIF-duurzaamheidsdatabank genaamd omdat er beperkt ook niet-milieu duurzaamheidskenmerken opgevolgd worden. De periode van steunaanvragen voor 2015 werd enkel gerapporteerd in de PDPOII mid-term evaluatie. Vanaf steunaanvragen 2015 gebeurt de doorrekening en rapportage in house door Dienst Kennis (ABCO). Gekoppeld aan de investeringen worden duurzaamheidskenmerken (door administratieve controleurs) verzameld die gebruikt worden voor berekening impact indicatoren (genre kton CO2equiv. vermiden broeikasgasemissie). Elk jaar wordt er een verdere doorrekening gedaan en een intern rapport opgeleverd door Dienst Kennis. Een deelverzameling hiervan wordt ook deels met middelen uit het Vlaams Klimaatfonds gefinancierd. De resultaten van deze laatste worden elk jaar openbaar gepubliceerd. Zie: https://assets.vlaanderen.be/image/upload/v1721658247/20240719_gedetailleerde_rapportering_klimaatmaatregelen_VKF_2023_dw8nd0.pdf De resultaten van het geheel werd enkel tweemaal gerapporteerd in Commissie Landbouw van het Vlaams Parlement met name enkel een samenvattende tabel. Al enkele jaren wordt ook op het niveau van de DR gesproken over publicatie voor het grote publiek. Er bestond wat terughoudendheid over omdat er mogelijks kritiek zou komen op de methodologie. Om die reden werd in 2023 een externe studie uitgevoerd om de methodologie te evalueren en verbetervoorstellen te formuleren Zie: https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/70245 . De verbetervoorstellen werden geïmplementeerd in de historische doorrekening en wat betreft de duurzaamheidskenmerken (of duurzaamheidscriteria) zelf per investeringen werden ze geïmplementeerd vanaf steunaanvragen 2023. De externe communicatie is er tot huidig echter nog niet van gekomen. In het huidige Vlaams Regeerakkoord staan er net als in de twee vorige een aantal bepalingen over de duurzaamheid van het VLIF. Het betreft deze keer de volgende zin: 'Net als de rest van de GLB-steun koppelen we de	Februari-maart: overleg AOO met ABCO dienst kennis om een plan van aanpak op te stellen met de volgende punten: feedback kwaliteitscontrole doorrekening tot eind 2024, Respons AOO kwaliteitscontrole, opleveren van duurzaamheidsrapport 2016-2024, brainstorm wijze van publicatie en communicatie-activiteiten er rond. Afwegen van de voordelen en nadelen van organisatie van een halve studiedag (go of no go). Het is een 'no go': 'hoge bomen vallen veel wind'. Ervaring leert dat te veel op de borst kloppen alvast wat VLIF betreft als een boemerang in het gezicht terugkeert... Opleveren rapport eind maart 2025 (eerste draft)? April-mei: overleg AOO, ABCO en ADO Dienst Communicatie over Communicatie aanpak Juni-augustus: voorbereiding communicatie September-december: communicatie over de VLIF duurzaamheidsdatabank	Inpassen in reguliere werking. Bij Dienst Kennis is er een goedgekeurde fiche in 2025 over de nieuwe doorrekening.	Communicatie kan aangegrepen worden door bepaalde stakeholders om hun agenda van kritiek op investeringssteun in uitvoering te brengen. Deels kan er ook kritiek komen op de methodologie.
-----------	---	-----------------------------------	--	--	--	--

OD 1.2 Toegang tot kwaliteitsvolle bedrijfsadviezen en vorming

OD 1.3 Inzetten op diverse verdienmodellen

OD 1.4 Generatiewissel en (jonge) starters faciliteren

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR 1.4.1	Voorbereiding actieplan jonge landbouwers	Eewoud Lievens; Julie Vanderstraeten	We starten in 2025 met het in kaart brengen van belemmeringen die jongeren en potentiële nieuwkomers ervaren om in het beroep van landbouwer te stappen. In het vervolg van deze regeerperiode is het de bedoeling om via een actieprogramma deze belemmeringen aan te pakken, toch op die domeinen waar we als overheid een impact op hebben.	- nakijken hoe het actieplan van 2007 tot stand gekomen is, en wat we van de toenmalige aanpak kunnen overnemen - stuurgroep oprichten voor de projectfiche die bij dienst Kennis is ingediend, met o.a. de aanvrager (Michaël Van Zeebroeck), dienst sectoradvies, ... (deelnemers stuurgroep nog te bepalen) - in gesprek gaan met Groene Kring om te zien hoe we hun opgebouwde kennis rond belemmeringen optimaal kunnen valoriseren - inventariseren van de belemmeringen voor jonge landbouwers en potentiële nieuwkomers via interviews en eventueel ook een enquête	Geen	- de capaciteit die dienst Kennis op dit project kan inzetten is deels afhankelijk van een eventuele contractverlenging voor Julie
PPR 1.4.2	Forum voor stoppers en starters	Ruth Huybrechts; Bart Laridon; Ine Van Immerzele; Sam Van Vlierberghe	Binnen de huidige beleidscontext wordt het generieke omgevings- en natuurbeleid toegepast op het agrarisch gebied. Binnen de Vlaamse ruimtelijke ordening is echter maatwerk aan de orde. Er is nood aan een duurzaam en actief agrarisch-ruimtelijk beleid om bewust om te gaan met de Vlaamse agrarische structuur en de infrastructuren die erop voortkomen. Er is m.a.w. nood aan een actief agrarisch grond- en pandenbeleid. Daarbij is het van vitaal belang om de landbouwbedrijfsites te vrijwaren met het oog op agrarisch hergebruik en om verdere versnippering van het agrarisch gebied door niet-agrarische activiteiten tegen te gaan. Dergelijk beleid creëert een context waarin de transitie naar een duurzaam en leefbaar landbouwmodel mogelijk is. Door actief vraag en aanbod van landbouwinfrastructuur te koppelen, zullen huiskavels bij sites gehouden kunnen worden, waardoor de overname van dergelijke sites interessanter zal zijn vanuit landbouwkundig oogpunt. Wanneer dit een succes wordt, zal er ook steeds minder nood zijn aan nieuwe inplantingen, wat een potentiële bijkomende zonevreemdheidsdruk uitsluit bij het stopzetten van de activiteiten. In het algemeen is er een gebrek aan informatie: er is geen aankondigings- of bekendmakingsverplichting bij de verkoop van landbouwgronden of landbouwzets. Instappers zijn daardoor vaak niet op de hoogte over een verkoop. Bovendien ontbreken er officiële en recente gegevens over de prijs en de beschikbaarheid van landbouwgrond. Er is geen enkel overzicht van de toestand en de wijzigingen van bijvoorbeeld het eigenaarschap en de prijzen in	2.2.1Wat? •Opvolgen en begeleiden van project “landmobiliteit” van Groene Kring •Beleidsaanbevelingen uit project “landmobiliteit” evalueren •Verkennen van bestaande vastgoedplatformen (bv VIP) en koppelingskansen •Uitwerken van landmobiliteitsplatform Verkenningfase ▫Informeren •Nuttige info en links verzamelen •Ervaringen vanuit het lerend netwerk “publieke gronden” integreren ▫Aanbod •Het opmaken van een risicoanalyse in functie van de (actieve) bevraging van (bijna-) stoppers o.b.v. interne data ▫Bedrijfsfiches •Inventarisatie van nuttige bedrijfscriteria en bedrijfsinformatie bv. planologische context, geschiktheid voor bedrijfstypologie, bodemkwaliteit en geschatte opbrengst, inschatting van sloopkosten,... ▫Vraag •Aanmelding en afbakening doelgroep •Matching-proces o.b.v. bedrijfsfiches/filters oOntwikkelingsfase ▫Uitbouwen van platform/website oCommunicatiecampagne oLancering van het platform en actieve bevraging van (bijna-) stoppers oEvaluatie en bijsturing 2.2.2Deliverable(s) Communicatiecampagne “landmobiliteit” (extern)	Zowel personeelsinzet vanuit dienst Ruimte, als bijhorende IT-middelen en IT-ondersteuning ter uitwerking van platform. Verder ook middelen naar opbouw bedrijfsfiches	Voldoende aandacht besteden aan de meerwaarde voor verkopers. •Omwille van het vrijblijvende karakter voor deelname aan het project, zonder een hoge economische meerwaarde voor de aanbods zijde, bestaat het risico dat het “aanbod” zeer beperkt blijft. •We kunnen voorlopig weinig alternatief bieden voor aanbod dat geen koper vindt •De (generieke) mogelijkheid voor zonevreemde invulling en de algemene houding t.o.v. zonevreemdheid maakt dit project vanuit de verkoopzijde eigenlijk overbodig •Het beperkt aantal starters in de landbouw én aansluitend de mogelijkheid tot nieuwbouw in agrarisch gebied, maakt het minder interessant om landbouwbedrijfsites over te nemen. •De verwachtingen van starters liggen vaak op de grens van zonevreemdheid dus hoe beperk je de groep tot de echte landbouwers? •Het landmobiliteitsplatform wordt best vergezeld van andere maatregelen om een kans op slagen te hebben

OD 1.6: Keten(samen)werking als fundament voor de competitiviteit						
Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.6.1	Oprichting, erkenning en werking van PO's faciliteren	Timo Delveaux	Dit staat in het Vlaams Regeerakkoord en in de beleidsnota: Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 Punt 5.1 Visie De land- en tuinbouwers zijn volwaardige ondernemers waarvan de marktmacht moet versterkt worden door de ondersteuning van producentenorganisaties. Punt 5.6 Een Vlaamse land- en tuinbouwer met marktmacht Land- en tuinbouwers moeten een sterkere onderhandelingspositie krijgen. De	Luik "herziening regelgeving" Het minimumaantal leden nodig voor de oprichting van een PO werd al geruime tijd geleden vastgesteld. In 2025 zullen de diverse sectoren waarin het mogelijk is om een producentenorganisatie op te richten, worden bevestigd om te beoordelen of deze limieten nog steeds relevant zijn of aanpassing behoeven. Bovendien zal worden onderzocht waarom er de afgelopen jaren in Vlaanderen geen nieuwe producentenorganisaties (PO) of brancheorganisaties (BO) zijn erkend. Vanuit beleidsmatig perspectief zal ook worden bekeken	Geen	* respecteren van de mededingingsregels. * Rekening houden met standpunten Taskforce ketenoverleg (maatregel 1.1). * rekening houden met nieuwe Europese voorstellen aangaande PO's-BO's

OD 1.7: Grond en ruimte om te ondernemen						
Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.7.1	Publieke landbouwgrond voor lokale jonge landbouwers	Bart Laridon; Ruth Huybrechts; Ine Van Immerzele; Sam Van Vlierberghe	Er is de afgelopen jaren heel wat onderzoek verricht naar publieke landbouwgrond. Daarbij hoorde ook heel wat publiekdebatten, studiedagen, persmomenten... Het gaat hierbij over landbouwgronden in (historisch) bezit van OCMW's, kerkfabrieken en andere overheden. Het debat rond publieke grond stelt zich op het moment dat de grond vacant wordt: Blijft het perceel een landbouwgebruik behouden of krijgt het een invulling met een niet agrarisch gebruik? Kan men dergelijke gronden inzetten voor het realiseren van andere "ruimtelijke" doelstellingen (bv. bebossen, waterberging...)? Kan men de gronden verkopen aan de hoogst biedende, om zo financiering te hebben voor andere beleidsdoelstellingen? De vaststelling is dat er een actief grondbeleid is voor tal van beleidsdoelstellingen (natuur, water, mobiliteit, huisvesting, recreatie...) maar niet voor landbouw (wel flankerend). De (uit)verkoop van landbouwgrond aan niet-landbouwers verandert niets aan de bestemming, maar heeft wel een ontegensprekelijke impact op de agrarische sector (cf. toegang tot grond). Vanuit ILVO werd onderzocht over hoeveel grond dit gaat en hoe belangrijk deze zijn in de bedrijfsvoering van de Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven. Van de publieke grond is een vierde landbouwgebied (i.e. 53.000 ha landbouwgrond). Van alle publieke grond heeft ruim 30% een actief landbouwgebruik (i.e. 65.000 ha). Van de beroepslandbouwers heeft 1 op de 5 beroepslandbouwers (i.e. 3.652 beroepslandbouwers) meer dan 10% publieke grond in gebruik. Binnen deze groep ligt het gemiddelde op 25%. Het publiek grondbezit is in 20 jaar structureel toegenomen met 10% (netto ca. +20.000 ha). Tot op heden vormde publieke landbouwgrond voor landbouwers enige "zekerheid" aangezien een publieke instelling geen sterke incentive had om de grond te verkopen (lees: een publieke instelling kan niet sterven, een verpachter wel). Op heden manifesteert zich een spectaculaire uitverkoop van historisch landbouwpatrimonium vanuit OCMW's en kerkfabrieken. Door de	De hierboven beschreven beleidscontext richt zich op het activeren van deze publieke landbouwgronden richting lokale, jonge landbouwers die al dan niet agro-ecologische of duurzame landbouwtechnieken toepassen. Daarbij stellen zich meteen vragen over de afbakening van die doelgroep (wat is agro-ecologisch, wat is een lokale landbouwer...) die op zich niet aan de orde zijn. De eerste vraag is namelijk hoe je ervoor zorgt dat de 'land- en tuinbouw' in globo toegang tot deze grond krijgt binnen een context waarbij de grond (uit)verkocht kan worden aan de hoogst biedende. Er is m.a.w. eerst een (publiek) grondbeleid of beleidskader nodig alvorens je binnen dat beleid kan differentiëren op de te realiseren win-win's binnen de ruimere beleidsdoelstellingen. Zo heeft men dit in Frankrijk uitgewerkt binnen de SAFER. Deze instantie kan bij verkoop van een riant lot landbouwgrond aan de meest biedende, deze transactie teniet doen en het lot onderverdelen richting meerdere kleine, jongere landbouwers. In Vlaanderen pakt men dit op heden niet aan via een coherent grondbeleid, maar wel via juridische procedures. Het uitwerken van zo'n (publiek) grondbeleid valt niet onmiddellijk binnen de taakstelling van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Die opdracht is er ook niet. Wel wordt er, omwille van het ontbrekend beleidskader, richting het Agentschap Landbouw en Zeevisserij gekeken om een landbouwkundig oordeel te verlenen omtrent (publieke) landbouwgronden. Zo wordt het Agentschap Landbouw en Zeevisserij op heden reeds uitgenodigd bij ruimtelijke projecten om een insteek te kunnen geven aan het lokaal bestuur hoe ze met deze gronden kunnen omgaan. Hierdoor ontstaat er een dispersieve vraag naar insteek en advies, zonder dat er een centraal aanspreek- of kennispunt is. Bovendien dient de afweging gemaakt te worden of er voldoende personeelscapaciteit (bij het Agentschap	Voorname personeelsinzet van dienst Ruimte, maar ook juridische ondersteuning alsook communicatieondersteuning	Mogelijk risico is dat door het betrekken van organisaties die geen landbouwfocuss hebben (bv. een lokaal bestuur) de focus zou vervagen van de publieke landbouwgrond naar alle publieke grond. Focus moet blijven hoe men publieke landbouwgrond kan (blijven) aanwenden voor professionele landbouw. Thematiek hangt samen met heel wat wetgeving (o.m. pachtwetgeving) maar ook met vastgoedrecht waardoor er nood zal zijn aan de nodige juridische expertise alsook mensen met een achtergrond in de vastgoedsector.

PPR-1.7.2	Toegang grond voor jonge landbouwers	Bart Laridon; Ruth Huybrechts; Ine Van Immerzele; Sam Van Vlierberghe	Grond is een essentiële factor voor voedselproductie door onze Vlaamse land- en tuinbouwers. Echter stellen we vast dat de ruimte voor landbouw steeds schaarser en complexer wordt. De agrarische gebiedsbestemming biedt nauwelijks zekerheid op een gezond, toekomstgericht ondernemingsklimaat voor landbouwbedrijven in Vlaanderen. We zien een groeiende kloof tussen de planologische bestemming en de reële invulling van het agrarisch gebied, waarbij de huidige beleidscontext een latente, voortdurende zonevreemde versnippering met diverse functies en activiteiten toelaat. Deze versnippering verzwakt de ruimtelijke structuur en heeft gevolgen op het landschap en de landbouwactiviteiten. Bovendien leidt het tot een stijging van de speculatieve waarde van landbouwgrond, waarbij schaarse landbouwgrond steeds vaker als investeringsgoed of strategische grondreserve beschouwd wordt. Dit heeft geleid tot een stijging van de gemiddelde verkoopprijs van een hectare landbouwgrond, die in de afgelopen 10 jaar met bijna 69% is toegenomen. Vlaanderen beschikt momenteel niet over de benodigde instrumenten om de ruimte voor landbouw te beschermen en de versnippering van het agrarisch gebied te stoppen of tegen te gaan. Een geïntegreerde aanpak is noodzakelijk, waarbij bestaande processen zoals de verkoop van publieke gronden en de aankoop van gronden door overheden worden ingezet voor een toekomstgericht agrarisch-ruimtelijk beleid. Alleen door het oneigenlijk gebruik van landbouwgronden en de zonevreemde functiewijzigingen een halt toe te roepen, kan de druk op landbouwgrond en de bijhorende woekerprijzen worden verminderd. Dit zal tevens de slaagkansen van een project zoals 'Landmobiliteit' vergroten. Deze maatregelen zijn essentieel om (jonge) landbouwers toegang tot grond te bieden. Verwijzing naar RA p. 64: "5. Vlaanderen verbetert de toegang tot grond voor jonge land- en tuinbouwers" Verwijzing naar BN p. 28: "1.7 Grond en ruimte om te ondernemen"	2.2.1Wat? De problematiek rond toegang tot grond beperkt zich niet tot enkel jonge landbouwers. Dit plan van aanpak richt zich dus ook tot de hele landbouwsector. •Data genereren over het feitelijk gebruik van grond •Analyse van functionele veranderingen van landbouwgrond en -gebouwen •Opmaak van plan van aanpak rond zonevreemdheid met departement Omgeving •Opstarten informatieplatform en bewustmaking rond toegang tot grond •Onderzoek en verkenning van mogelijkheden voor afradend beleid rond zonevreemdheid •Formuleren van concrete beleidsvoorstellen 2.2.2Deliverable(s) •Concrete indicatoren formuleren van de druk op landbouwgrond •Informatieplatform om o.a. concrete cijfers weer te geven van het feitelijk gebruik in agrarisch gebied •Bewustmaking vergroten door bv. een reportage rond toegang tot grond op PlattelandsTV •Inventaris van mogelijke oplossingsrichtingen die de druk op landbouwgrond laten afnemen 2.2.3Opties	Om alles uit te werken zal er een personeelsinzet vanuit de dienst Ruimte voorzien moeten worden om alles goed te verkennen, te onderzoeken en uit te bouwen. Eigenaarschap data opnemen zal IT en personeelskost met zich meebrengen. Informatieplatform uitbouwen zal IT en personeelskost met zich meebrengen.	Eigenaarschap van data opnemen zal een aanzienlijke kost met zich meebrengen. De toegang tot externe databronnen kan nog voor vertraging zorgen aangezien we afhankelijk zijn van het al dan niet afsluiten van de nodige protocollen.
-----------	--------------------------------------	---	--	---	--	---

SD 2: De landbouwer als leverancier van publieke goederen en diensten**OD 2.1 Landschapszorg en biodiversiteit****OD 2.2 Water****OD 2.3 Klimaatssimme landbouw**

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR.2.3.1	Evaluatie en mogelijke toekomstpistes van klimaatscans	Lisa Decock; Koenraad Holmstock	De voorbije jaren werd er voor de melkvee-, varkens- en akkerbouwsector een bedrijfsspecifieke klimaatscan ontwikkeld die landbouwers laagdrempelige informatie en inzichten oplevert op vlak van hun klimaatimpact. Daarnaast wordt het verbeterpotentieel op het bedrijf geïdentificeerd en worden de landbouwers begeleid om stappen in de goede richting te zetten. Er lopen verschillende demo- en EIP-projecten die inzetten op het verder verfijnen en breed uitrollen van de klimaatscans in de varkens- en akkerbouwsector. Tenslotte loopt er ook een project waarbinnen een klimaatscan, maar ook een waterscan, wordt ontwikkeld voor de tuinbouwsector (vollegrondsgroenten en hard fruit). In de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) van landbouw en tuinbouw staat op pagina 25 het volgende opgenomen over klimaatscans: "Elk bedrijf is anders, klimaatrobuustheid vereist bijgevolg maatwerk. Bedrijfsspecifiek en -individueel inzicht is daarom primordiaal. De voorbije jaren werd er voor de melkveesector een bedrijfs-klimaatscan ontwikkeld die melkveehouders laagdrempelige informatie en inzichten opleveren op vlak van hun klimaatimpact, verbeterpotentieel identificeren en begeleiden om hen op weg te zetten in de goede richting. Deze scan- en begeleidingstrajecten worden in samenwerking met de sector intensiever uitgerold en verruimd naar andere subsectoren in land- en tuinbouw, en verbreed naar ruimere klimaat-/milieuparameters." Vanuit het agentschap LV willen we verder blijven inzetten op de brede uitrol van de klimrekskans om zo de verschillende klimaatmaatregelen breed uit te rollen in de verschillende sectoren. Deze ondersteuning uit zich in onder andere in de opname van het adviestraject in AKIS, maar ook in de constructieve samenwerking met ILVO die de verschillende Klimrekprojecten trekt. Binnen het agentschap LV zijn er nog een aantal bedenkingen bij de praktische implementeerbaarheid van de Klimrektool. Daarnaast is er bezorgdheid over	Eind 2024 werd er een overzicht gemaakt van de huidige bedenkingen en bezorgdheden binnen het agentschap LV m.b.t. de Klimrektool en andere klimaatscans. Dit overzicht vormt een ideaal startpunt om de verschillende struikelblokken te onderzoeken en oplossingen te zoeken. Op die manier kunnen we tot een geconsolideerd standpunt over de Klimrektool en klimaatscans komen. Hiervoor zal overleg met ILVO noodzakelijk zijn om de opportuniteiten & beperkingen van de tool beter te begrijpen. Concreet willen we werken rond de praktische implementeerbaarheid van de tool en het gebruik van de klimaatscans als rapporteringstool. Er zijn enkele projecten lopende rond Klimrek die verder zullen worden opgevolgd door de collega's van de dienst sectoradvies. Tot slot zal er meer inzicht verworven worden in de verschillende klimaatscans die momenteel gebruikt worden in Vlaanderen en hoe deze zich ten opzichte van elkaar verhouden. De deliverables zijn: -Overzicht van de bedenkingen, opportuniteiten en beperkingen van het gebruik van klimaatscans in de sector + wegwerken van de verschillende struikelblokken (inzake praktische implementeerbaarheid/gebruik voor rapporteringsdoeleinden). -Overzicht van de verschillende klimaatscans in Vlaanderen en manier waarop ze werken. -Onderzoek naar mogelijke synergieën met andere duurzaamheidstools zoals vb. het bodempaspoort. -Onderzoek naar gebruik van klimrektool in verschillende beleidscontexten.	Geen	Geen

OD 2.4 Geïntegreerde gewasbescherming

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-2.4.1	IPM	Barbara Manderyck	We handhaven de verplichting om geïntegreerde gewasbescherming (IPM) toe te passen. Via onder meer opleidingen, teeltspecifieke waarnemings- en waarschuwingssystemen en certificering van IPM-toepassing, faciliteer ik de verdere verduurzaming van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. BBT 2025: (-) Binnen mijn landbouwbeleid focus ik op het oordeelkundig praktijkgebruik van markttoegelaten middelen en dit via het concept van geïntegreerde gewasbescherming. Via onder meer nieuwe regelgevingsinitiatieven, opleidingen, teeltspecifieke waarnemings- en waarschuwingssystemen en certificering van IPM-toepassing, faciliteer ik in 2025 de verdere verduurzaming van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. (-) Waarnemingen en waarschuwingen (W&W) vormen de hoeksteen van een geïntegreerde gewasbescherming. Een waarnemings- en waarschuwingssysteem verwittigt de land- en tuinbouwers op basis van veldwaarnemingen en modellen op welk tijdstip een ziekte of plaag kan	a) nieuwe regelgevingsinitiatieven: BVR IPM in opmaak, draft versie klaar eind 2024, eind 2024 discussie over noodzaak van BVR IPM b) opleidingen: IPM in starterscursussen, via voorlichting sectoradviseurs, via opleidingen fytoïcentie => geen bijkomend plan van aanpak noodzakelijk=> enkel updates van presentaties IPM op basis van update van IPM checklist 2025 is noodzakelijk. c) teeltspecifieke waarnemings- en waarschuwingssystemen: projectmatige toekenning voor W&W aan Praktijkcentra Plant, periode 2025-2027 is toegekend. d) certificering van IPM-toepassing: jaarlijkse update van IPM checklist en website +schrijven en validatie Code Goede Praktijk vul-en spoelplaatsen door Dept Omgeving en OVAM (geschreven in samenwerking met Inagro en PCFruit) + update praktijkgids gewasbescherming maken in samenwerking met Inagro, PCFruit en PSKW.	De subsidie vanuit VL + EU bedraagt voor W&W2025-2027 in totaal 900k euro, waarvan 300k euro voor 2025, het aandeel daarvan dat door Vlaanderen gedragen wordt is: ? (nog info van Els Lapage krijgen). Indien er zoals verwacht nog inhoudelijke wijzigingen gebeuren aan het BVR IPM kan er een budgettaire impact zijn. Anderzijds is het ook mogelijk dat het nieuwe BVR IPM er niet komt in 2025 en dan is er helemaal geen budgettaire impact. Budget te voorzien voor updates van praktijkgids gewasbescherming in samenwerking met Inagro/PCFruit/PSKW -> werkuren zullen gefinancierd moeten worden, bedrag of aantal werkuren onbekend op 30/01/2025.	Onzezekerheid over het uitvoeren van een actualisatie van het BVR IPM. Timing onder invloed van veel externe factoren en werklust team GBM.
PPR-2.4.2	Driftreducerende maatregelen t.a.v. kwetsbare groepen	Barbara Manderyck	Aanvullend maken we de toepassing van effectieve drift-reducerende en bufferende maatregelen verplicht op landbouwpercelen die grenzen aan woonzorgcentra, zorginstellingen, basisscholen en kinderdagverblijven, waarbij ik in flankerende maatregelen voorzie. BBT 2025 : Aanvullend maken we de toepassing van de meest effectieve drift-reducerende- en bufferende maatregelen van kracht op landbouwpercelen die grenzen aan ... (idem tekst BN) => doelstelling als volgt opgenomen in VAP (Vlaams Actie Plan) onder punt VLA 2.6.x Specifiek ten aanzien van kwetsbare groepen, verplichten we landbouwers op percelen die grenzen aan woonzorgcentra, zorginstellingen, kleuter- en basisscholen en kinderdagverblijven om bijkomende bufferende maatregelen te nemen door een gewasbeschermingsmiddelenvrije Bufferzone van 10 meter te hanteren. Deze bufferzone kan teruggebracht worden tot 5 meter, mits aanplant van een groenscherm aan de perceelsgrens. Voor deze verplichtingen wordt ondersteuning in de vorm van flankerende maatregelen voorzien. We onderzoeken de mogelijkheden om via	a) Begrijpen wat visie is van kabinet bij het integreren van dit punt in VAP (=ABCO/ALP) b) Visie omzetten in praktische visie binnen LV (=ABCO/ALP) b) Overleg organiseren met voorstel vanuit LV aan Dept. OMG/sector over welke gevalideerde agro-ecologische toepassingen of precisielandbouwtechnieken toelaten de bufferzones te versmallen die ook in lijn zijn met federale wetgeving. (=ABCO) b) Richtlijnen maken over wat deze beperking betekent voor telers (=ABCO/ALP) c) Kaartlagen maken die de locatie en percelen aanduiden in de verzamelaanvraag waar deze bufferzone in acht dient genomen worden (= ABCO ruimte/ALP) d) Flankerend beleid voorzien: een ecoregeling en VLIF NPI voor groenscherm(= ALP) e) Verplichting opnemen in de conditionaliteit (=ALP)=> TO DO f) Verplichting van bufferzone t.a.v. kwetsbare groepen opnemen in IPM checklist update 2026 (bespreking in IPM werkgroep 15 september 2025) (=ABCO) f) Verdere communicatie t.a.v. telers via sectoradviseurs in wintervergaderingen (=ABCO)	Onbekend => er kan een impact zijn maar die is nu nog niet te voorzien.	Vergt goede samenwerking en afstemming tss verschillende afdelingen van het Agentschap (ABCO ruimte, ABCO sectoradvies, ALP) Potentieel moeilijke omschrijvingen om tot flankerend beleid odv van ecoregeling te komen. Potentieel maar "beperkte wettelijke basis" wegens opname in IPM checklist=> kan dit probleem zijn voor opvolging via conditionaliteit. Timing voor implementatie is 2026 is vrij kort gezien het aantal deeltaken.

OD2.5: Gezonde landbouwbodems

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-2.5.1	Knolcyperus	Mathias Abts	Knolcyperus is een zeer hardnekkig probleemkruid, dat sinds eind jaren zeventig in Nederland voorkomt en sinds 1985 in Vlaanderen. In Vlaanderen kwam het eerst voor in het noorden van Limburg, dan in de provincie Antwerpen, maar vandaag is dit onkruid verspreid over grote delen van Vlaanderen. Knolcyperus vermeerdert zich zeer snel via knolletjes die tientallen jaren kunnen overleven. Eén plant kan tot 2000 knolletjes per jaar aanmaken. De plant heeft een groot aanpassingsvermogen en is zeer competitief ten opzichte van andere planten voor licht, water en nutriënten en kan dus grote productieverliezen veroorzaken als het niet snel aangepakt wordt. Knolcyperus kan via verschillende nestes verspreiden: o.a. via grondresten aan werktuigen.	Om de knolcyperus-besmetting onder controle te houden is zo snel mogelijk actie nodig. Hieronder worden een aantal acties voorgesteld die verder moeten bestudeerd worden: 1)Actuele situatie en verspreiding (beter) in kaart brengen Het is van cruciaal belang om een beter zicht te krijgen op de actuele situatie (hoeveel ha is effectief besmet, in welke mate?, in welke regio's?,...) Al deze informatie van besmette percelen wordt het best bijgehouden in de verzamelaanvraag. Zo verschijnt er een code bij besmette percelen en wordt het teeltverbod van wortel-, bol- en knolgewassen beter oegevolgd.	Indien een interne analyse op basis van luchtfoto's niet toereikend is, kan het wenselijk zijn hier een externe organisatie voor in te schakelen. De kostprijs hiervoor kan mogelijk geraamd worden door dienst ADO (Pieter Roggemans). Ivm controles (van ALP) bij percelen besmet met knolcyperus: gemiddeld zijn er voor 100 controles 30 à 70 werkdagen nodig (gemiddeld dus +- 50 dagen)	Er zijn vooral risico's als we te weinig actie nemen rond deze steeds toenemende problematiek. Er moet een bereidheid zijn om het BVR IPM aan te passen. De sector vraag naar handhaving maar een oogstverbod kunnen we nu niet opleggen.

OD 2.6 Circulaire landbouw

OD 2.7 Incentiverende verloning van maatschappelijke diensten en goederen

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
--------	--------------	----------------	---------------------	-----------------	--------	--------------------------------------

PPR-2.7.1	Bewaken EU-middelen ter financiering landbouwbeleid	Lieven Van Waes	Het landbouwbeleid is verregaand geharmoniseerd op EU niveau. Gezien het EU-landbouwbeleid in essentie een stimulerend (wortel-)beleid betreft, waarbij vrijwillig deelnemende landbouwers overheidssteun ('subsidies') kunnen vragen/krijgen voor specifieke acties (investeringen, bijsturing bedrijfsmanagement, opleiding, ...) die bijdragen tot meervoudige doelen, is ook de financiering van dit beleid in hoofdzaak EU geregeld. Meer specifiek via 2 fondsen i.c. ELGF (= pijler 1) en EOGFL (= pijler 2). Gezien de politiek-maatschappelijke verwachtingen ten aanzien van de landbouwsector blijvend toenemen en een stimulerende aanpak naar verwachting ook in de toekomst zal verkozen worden, is het essentieel om afdoende EU middelen ter beschikking te stellen in dit kader. Deze politieke afweging/beslissing kadert binnen de opmaak van de Europese meerjarenbegroting ('MFK'), die in 2025 zal worden opgestart voor de beleidsperiode 2028 - 2034. RA - hoofdstuk landbouw "Ik streef voorts naar voldoende budget voor het GLB in relatie tot de doelen en vraag om voldoende flexibiliteit vanuit Europa om de aan Vlaanderen ter beschikking gestelde middelen efficiënt en doelmatig in te zetten om zo de doelen wat betreft bestaanszekerheid en milieu te behalen" BBT landbouw (OD 2.7) "Voldoende budget voor het GLB is, zowel op EU-niveau als voor maatregelen waar (co-) financiering van Vlaanderen vereist is, derhalve cruciaal voor de billijke vergoeding van onze land- en tuinbouwers en om een duurzaam landbouwmodel te realiseren."	Deze fiche betreft geen 'project' dat we als Agentschap trekken/uitvoeren. Er is geen end-deliverable die we moeten opleveren. Het behelst daarentegen: (1) analyseren EU voorstellen (2) ambtelijke vragen van de eerste- en tweedelijns dossierbetrokkenen antwoorden (3) politieke standpunten voorbereiden voor de minister	Geen	Er zijn 3 dimensies aan dit dossier: (1) Het EU budgetaandeel voor landbouw (2) Het aandeel BE binnen het EU-budget voor landbouw (3) ring-fencing van EU budget voor specifieke doelen
-----------	---	-----------------	--	--	------	---

SD 3: De landbouw draagt bij aan de sociale stabiliteit van de maatschappij	
OD 3.1: Kennis, begrip en wederkerigheid tussen boer en burger aanwakken	
OD 3.3 Klantgericht een innovatieve overheid	
SD 4: Duurzame voedselconsumptie als gangmaker van de voedselproductie	

OD 4.1: De Vlaamse voedselstrategie als referentie voor een duurzaam voedselsysteem

OD 4.2: Gezonde voeding begint bij de jeugd en bij de overheid zelf

OD 4.3: Gegarandeerde kwaliteit van landbouwproducten en andere levensmiddelen en het correct informeren van de consument

Visserij

OSD 1 Een moderne, laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector

OSD 2 Een richtinggevende visie op duurzame ontwikkeling van de Vlaamse visserij

SD1 Een leefbare, bloeiende en moderne visserij- en aquacultuursector als essentiële schakel binnen een sterke ketenwerking

OD 1.1 Het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid, internationaal en horizontale kaders

OD 1.2 Geïntegreerde, duurzame visserij met het oog op de toekomst

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.2.1	Convenant 'duurzame visserij'	Bart Maertens	Het Convenant 'duurzame visserij' wordt geactualiseerd zodat de verschillende partners het nieuw Convenant voor de periode 2026-2030 kunnen ondertekenen om er vervolgens uitvoering aan te geven.	In Q4 van 2024 is reeds gestart met de evaluatie van het aflopende Convenant en de aanzet tot concept voor het nieuwe Convenant en dit vanuit de werking van de Taskforce. In 2025 is een technische werkgroep 'Nieuw Convenant' ingesteld om dit thema te behandelen. De opdracht van de Taskforce verschuift hierdoor richting het voorleggen en amenderen van het voorstel richting acceptatie door de partners. Daarnaast: de noodzaak en intentie tot administratieve vereenvoudiging is horizontaal opgenomen en dit zowel sector- als organisatiebreed. Overbodige regeldruk, vereenvoudigde administratie, een evenwichtige monitoring en controle naast level playing field moeten in kaart worden gebracht. Er wordt een actieplan opgemaakt die als leidraad zal dienen voor de verdere uitvoering. Dit thema wordt behartigd onder de koepel van het Convenant. Hiervoor wordt een technisch werkgroep 'Administratieve vereenvoudiging' ingesteld als trekker van het initiatief. De Taskforce biedt een platform voor de sector, wetenschappers, natuurorganisaties en beleid om na te denken over essentiële vraagstukken zoals het bewaken van de visserijbelangen op EU niveau, de evaluatie van het GVB of het streven naar een status quo voor toegang en vangstrechten bij de hernieuwing van het akkoord met het VK.	Geen	Zowel de geplande opmaak als de werking van het Convenant kan overschaduwd worden door actuele prioriteiten/noodzakelijkheden.

OD 1.3 Instrumentarium, tracering, marktcertificatie en maatschappelijke waarde

OD 1.4 Aquacultuur

OD 1.5 Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur

Nummer	Projecttitel	Projecttrekker	Toelichting project	Plan van aanpak	Budget	Kritische succesfactoren en risico's
PPR-1.5.1	Efficiënte inzet EFMZVA/FIVA	Guy Van Hecke; Veerle Seys	We maken zo efficiënt mogelijk gebruik van de Europese middelen via het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EFMZVA), alsook het Financieel Instrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquacultuursector (FIVA) dat voorziet in de (co-)financiering. De middelen worden aangewend ter bevordering van duurzame en weerbare zeevisserij, het herstel en de instandhouding van aquatische biologische rijkdommen, de bevordering van duurzame aquacultuur en van verwerking en afzet en de versterking van de lokale visserijgemeenschappen aan de kust. De Europese en Vlaamse middelen worden efficiënt besteed, ze worden ingezet om de specificiteit van de Vlaamse visserij- en aquacultuursector te ondersteunen en de uitdagingen het hoofd te bieden. De outputindicatoren worden gehaald. Vanuit Zeebonk worden de lokale visserijgemeenschappen aan de kust via projecten versterkt.	1) EFMZV: nog aanvullen 2) EFMZVA: - optimalisatie inzet van programmafacilitator om indieners te begeleiden in e loket - initiëren van verschillende projectoproepen (zie website) - open loket + projectoproepen optimaal benutten met daarbij horende budgetten; aanvragen en betalingsaanvragen behandelen - samenwerking met Provincie West-Vlaanderen ikv projecten ZeeBONK optimaliseren en samen uitwerken 3) nieuwe programma: - input geven	Geen	- personeelwissels (bij BA / ZeeBONK) >> inlooperperiode nieuw personeel nodig - verdere digitale transitie is volop bezig - tussentijds periode levert vertragingen op



Vlaanderen

is landbouw & zeevisserij

Ondernemingsplan 2025-2029

Bijlage 3:

PERSONEELSPLAN

AGENTSCHAP
**LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

Page

Arbeidsplaats, Vlimpersnr. per APB Graad and APB PEP

APB PEP » (Column Names)															
APB Graad	Pep as is: Permanent		Pep as is: Project VR		Tijdelijk		Uitdovend		Vervanging		(Empty)		Grand total of UniqueCount(A...	Grand total of UniqueCount(VI...	
	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...	UniqueCount(...			
Adjunct van de directeur	156	131	3	3	1	0	6	5	1	0	1	1	168	140	
Administrateur-generaal	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Adviseur	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	
Adviseur-ingenieur	15	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	
Afdelingshoofd	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	
Afdelingshoofd ad interim	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Assistent	11	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	4	
Deskundige	138	118	4	4	3	0	4	3	-	-	-	-	149	125	
Dierenarts	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Directeur	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	
Directeur-generaal	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Directeur-informaticus	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	
Directeur-ingenieur	19	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	16	
Hoofdadviseur (terugval...	5	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0	
Hoofdassistent	12	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	8	
Hoofddeskundige	44	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	40	
Hoofdmedewerker	28	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	23	
Hoofdtechnicus	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	
Informaticus	42	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	41	
Ingenieur	94	87	-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	96	88	
Medewerker	56	46	-	-	-	-	1	0	-	-	-	-	57	46	
Programmeur	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	
Senior adviseur	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
Senior hoofdassistent	2	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	
Senior hoofddeskundige	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	
Senior hoofdmedewerker	3	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	4	3	
Technicus	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	
Technisch assistent	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	
Grand total	670	568	7	7	4	0	14	10	1	0	1	1	697	586	

Colors:

All values

UniqueCount(Arbeidsplaats) UniqueCount(Vlimpersnr.)



Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

Ondernemingsplan 2025-2029

Bijlage 4:

PROCESCASCADE

AGENTSCHAP
**LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw





Vlaanderen

is landbouw & zeevisserij

Ondernemingsplan 2025-2029

Bijlage 5:

REGELGEVINGSAGENDA

AGENTSCHAP
**LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

IX BIJLAGE: UITTREKSEL UIT DE REGELGEVINGSAGENDA

Soort initiatief	Aard	Titel	Korte omschrijving	Planning	Adviezen of raadplegingen	Betrokken instanties VO
Land- en tuinbouw (ISE)						
Overkoepelende strategische doelstellingen						
OSD 1. Een richtinggevende overheidsvisie op duurzame ontwikkeling van de lokale land- en tuinbouw binnen het toekomstig voedselvraagstuk						
OSD 2. Het belang van de Vlaamse land- en tuinbouw verdedigen op het internationaal toneel						
OSD 3. Een moderne laagdrempelige en klantvriendelijke overheid voor ondernemingen in de primaire sector						
Beleidsevaluatie	Evaluatie		Regeldruk en administratieve lasten waar landbouwers bij het uitoefenen van hun beroep mee in aanraking komen, in kaart te brengen en te evalueren (o.a. mate van overbodigheid en vereenvoudigbaarheid in relatie tot de beoogde doelen van het betrokken beleid). Tijdens het eerste jaar van de regeerperiode leg	2024-2025		

			ik een actieplan tot beperking van overbodige regeldruk en administratieve lasten voor aan de regering. In voorkomend geval kan dit ressorteren in een regelgevingsinitiatief.			
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Verzameldecreet	Het decretale LV kader wordt doorheen de legislatuur geactualiseerd. Er wordt o.m. voorzien in: - een decretaal kader dat modaliteiten voor het opvragen van de gebruikersgegevens van landbouwers door de eigenaars van de betrokken percelen regelt; - een decretaal kader dat deelname aan door en voor het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ingerichte examens regelt. - uitbreiding van de mogelijkheden voor het aanwenden van de door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij	Voor einde legislatuur		

			geïnde administratieve geldboetes			
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering houdende een generiek callsysteem inzake het landbouwbeleid	Voor materies waar geen specifieke regeling is voorzien zal een generiek kader worden uitgewerkt dat toelaat op ad hoc basis oproepen te lanceren op een zo uniform mogelijke manier.	Voor einde legislatuur		
SD 1 - Een leefbare en bloeiende landbouwsector als essentiële schakel binnen een sterk agrovoedingscomplex						
OD 1.1 - Bevorderen van veerkrachtig ondernemerschap in de land- en tuinbouw						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	BVR kader crisissteun	Er wordt onderzocht of een generieke kaderregeling kan worden uitgewerkt die het mogelijk moet maken om bij crisissen snel de gepaste ondersteuning te bieden. Bij een positieve conclusie wordt de kaderregeling uitgewerkt.	Voor einde legislatuur	SALV	
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	BVR Risicomanagement	Er wordt voorzien in een steunkader voor het stimuleren van risicomanagement voor de land- en tuinbouwers	Voor einde legislatuur	SALV	

			dat breder gaat dan enkel weersrisico's.			
Wijziging decreet	Regelgeving	Wijziging van het decreet van 5 april 2019 houdende de tegemoetkoming in de schade die aangericht is door rampen in het Vlaamse Gewest	In functie van de evaluatie in 2025 van de brede weersverzekering wordt onderzocht of het decreet met betrekking tot dat punt wordt aangepast.	2025	SALV	
Wijziging besluit	Regelgeving	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2019 betreffende de premiesubsidie voor een brede weersverzekering in de landbouwsector	In functie van de evaluatie in 2025 van de brede weersverzekering wordt onderzocht of het besluit wordt aangepast.	2025		
Wijziging besluit	Regelgeving	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid	Het bestaande kader wordt technisch en beperkt inhoudelijk gewijzigd.	2024-2025		
Wijziging besluit	Regelgeving	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling	Het bestaande kader wordt technisch en beperkt inhoudelijk gewijzigd.	2024-2025		

		van de voorschriften voor subsidies voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het milieu, het klimaat en de biodiversiteit				
OD 1.2 Toegang tot kwaliteitsvolle bedrijfsadviezen en vorming						
OD 1.3 Inzetten op diverse verdienmodellen						
OD 1.4 Generatiewissel en (jonge) starters faciliteren						
OD 1.5 Versterken van de positie van de land- en tuinbouwers						
Wijziging besluit	Regelgeving	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 over de gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector groenten en fruit over de gemeenschappelijke ordening van de markten in de sector groenten en fruit	Het bestaande kader wordt technisch en beperkt inhoudelijk gewijzigd.	2024-2025		
OD 1.6 Keten(samen)werking als fundament voor de competitiviteit						
OD 1.7 Grond- en ruimte om te ondernemen						

Beleidsevaluatie	Evaluatie	Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023	Het Vlaams Pachtobservatorium evalueert het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023 en formuleert in voorkomend geval concrete wijzigingsvoorstellen.	Voor einde legislatuur		
OD 1.8 Hoogkwalitatief uitgangsmateriaal						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering productie en handel van bosbouwkundig teelmateriaal	In functie van een eventuele goedkeuring van nieuwe verordening bosbouwkundig teeltmateriaal	Voor einde legislatuur		ANB

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering productie en handel van plantaardig teelmateriaal	In functie van een eventuele goedkeuring van nieuwe verordening plantaardig teeltmateriaal	Voor einde legislatuur		
Wijziging regelgeving	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 2006 betreffende de loontriage van zaden van bepaalde soorten van landbouwgewassen die bestemd zijn om te worden ingezaaid	Het bestaande kader wordt geactualiseerd.	Voor einde legislatuur		
SD 2 De landbouwer als leverancier van publieke goederen en diensten						
OD 2.1 Landschap en biodiversiteit						
OD 2.2 Precisielandbouw, data en digitalisering						
OD 2.3 Klimaatslimme landbouw						
OD 2.4 Geïntegreerde gewasbescherming						

Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering over de toepassing van geïntegreerde gewasbescherming door landbouwers en loonwerkers in de landbouw	Het bestaande besluit wordt vervangen door een nieuwe regeling met een aangepast toepassingsgebied en een juridische verankering van de algemene beginselen en de concrete IPM-vereisten.	Deze legislatuur	SALV	Beleidsdomein Omgeving
OD 2.5 Gezonde landbouwbodems						
OD 2.6 Circulaire landbouw						
OD 2.7. Incentiverende verloning van sommige maatschappelijke diensten en goederen						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Diverse regelgevingsinitiatieven	Toepassing van het nieuwe GLB via wijziging van bestaande Vlaamse regelgeving	2028	SALV	Beleidsdomein Omgeving
SD 3. De landbouw draagt bij aan de sociale stabiliteit van de maatschappij						
OD 3.1 Kennis, begrip en wederkerigheid tussen boer en burger aanwakken						
OD 3.2 De landbouwer als zorgverstrekker						

OD 3.3 Landbouwers in nood worden niet in de steek gelaten						
SD 4. Duurzame voedselconsumptie als gangmaker van de voedselproductie						
OD 4.1 De Vlaamse voedselstrategie als referentie voor een duurzaam voedselsysteem						
OD 4.2 Gezonde voeding begint bij de jeugd en de overheid zelf						
OD 4.3 Gegarandeerde kwaliteit van landbouwproducten en andere levensmiddelen en het correct informeren van de consument						
Wijziging besluit	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2022 over de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen, en de gegarandeerde traditionele specialiteiten voor landbouwproducten en levensmiddelen	Het bestaande kader wordt technisch en beperkt inhoudelijk gewijzigd.	2024-2025		

IX. BIJLAGE: UITTREKSEL UIT DE REGELGEVINGSAGENDA

Soort initiatief	Aard	Titel	Korte omschrijving	Planning	Adviezen of raadplegingen	Betrokken instanties VO
SD 1. Een leefbare, bloeiende en moderne visserij- en aquacultuursector als essentiële schakel binnen een sterke ketenwerking						
OD 1 Het Europees gemeenschappelijk visserijbeleid, internationaal en horizontale kaders						
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot de instelling van een visvergunning en houdende tijdelijke maatregelen voor de uitvoering van de communautaire regeling inzake de instandhouding en de duurzame exploitatie van de visbestanden	Er wordt onderzocht of het huidige systeem van visvergunningen kan vereenvoudigd worden als onderdeel van een regeringsbreed project rond administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk en welke invloed dit zal hebben op het collectief benuttingssysteem op vlak van visquota.	2025-2026		
Nieuw beleidsinitiatief	Regelgeving	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 houdende de invoering van een puntensysteem	Aanpassingen ten gevolge van wijzigingen aan de Europese regelgeving	2025-2026		

		voor ernstige inbreuken in de zeevisserij				
OD 2 Geïntegreerde, duurzame visserij met het oog op de toekomst						
OD 3 Instrumentarium, tracering, marktcertificatie en maatschappelijke waarde						
OD 4 Aquacultuur						
OD 5. Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur						